

**Univerzita Karlova
Husitská teologická fakulta**

Bakalářská práce

Rok 2014

Neli Zaworová

**Univerzita Karlova
Husitská teologická fakulta**

Bakalářská práce

Jedličkova základní škola

Jedlička Elementary School

PhDr. Jana Procházková
Vedoucí práce

Neli Zaworová
Autor práce

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svým rodičům a všem, kterých si vážím, kteří mne podporovali v mém studiu, kteří mne kdy v životě vyučovali a byli mým vzorem. Hlavně bych zde chtěla poděkovat vedoucí práce PhDr. Janě Procházkové a doc. PhDr. Miroslavě Váňové CSc. za jejich vstřícnost.

Dále také všem respondentům v mém výzkumu a hlavně panu zástupci ředitele JUS Mgr. Jiřímu Švábovi za jeho důvěru při mém přijetí do JÚS a za jeho vstřícnost.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci „Jedličkova základní škola“ zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.

Současně dávám svolení k tomu, aby tato diplomová práce byla umístěna v Ústřední knihovně Univerzity Karlovy a používána ke studijním účelům.

V Praze dne : _____

Podpis: _____

Anotace

Bakalářská práce „Jedličkova základní škola“ pojednává o Jedličkově základní škole, jejích klientech, zaměstnancích a situaci ve škole jako takové.

Tato práce je hlavně zaměřena na fungování školy a vzdělávání v ní. Dále se věnuje problematice integrace jakkoliv handicapovaných osob, a to především počátku jejich integrace do naší společnosti, čímž je myšleno vzdělávání a výchova nejen handicapovaných, ale také většinové společnosti.

Odrazovým můstkem této práce je průzkum v těchto šesti okruzích:

- Zaměstnání v Jedličkově základní škole
- Spolupráce zaměstnanců v Jedličkově základní škole
- Práce s klienty
- Péče o klienta
- Hodnocení, známkování a profilování klienta
- Sponzorování a rozvoj Jedličkovy základní školy.

Tento průzkum, ve kterém se snažím především sama přicházet na nedostatky a pozitiva takto fungující instituce, ukazuje, že prvotní cíl výzkumu zjistit, jak probíhá vzdělávání a výchova dítěte v Jedličkově základní škole v průběhu několika ročníků, je takřka nemožné z důvodu personálních změn v pedagogickém sboru v posledních letech. Z těchto důvodů došlo ke změně původního průzkumného cíle s názvem: „Vývoj a postup jednotlivce pod vlivem Jedličkovy základní školy“ na : „Chod Jedličkovy základní školy a její vliv na vývoj a integraci klienta“.

V průběhu výzkumu se ukázalo, že podstatným faktorem na chod školy je také její financování.

Klíčová slova

Jedličkova základní škola,
zpracování průzkumu,
zaměstnání ve škole,
spolupráce pedagogů,
práce s klienty,
péče o klienta,
školní hodnocení,
profilování klienta.

Annotation

The diploma thesis entitled “Jedlička Elementary School” is about Jedlička Elementary School, its clients, and employees of the school itself.

This work is mainly focused on how the school is run and education in it. A further issue is devoted to the integration of all handicapped people in our society, especially the beginning of integration, meaning the training and education not only of handicapped people but also of mainstream society.

This work is based on exploration in the following six areas:

- Employment in Jedlička Elementary School
- Cooperation amongst employees in Jedlička Elementary School
- Work with clients
- Care for clients
- Assessment, marking and customer profiling
- Sponsorship and development of Jedlička Elementary School.

This exploration which above all tries to explore the weaknesses and strengths of such institutions, shows that the primary aim of the exploration, namely to find out how the education and upbringing of children in Jedlička Elementary School for several years, is almost impossible due to personnel changes in the teaching staff. And for these reasons, the research aims to change the "development and progress of the individual under the influence of Jedlička Elementary School" to "The running of Jedlička Elementary School and its influence on the development and integration of clients."

During the exploration funding proved to be a significant factor.

Keywords

Jedlička Elementary School,
processing exploration,
employment at the school,
cooperation amongst teachers,
work with clients,
customer care,
school evaluation,
client profiling.

OBSAH

ÚVOD	11
1. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	12
1.1 Zkratky účastníků v průzkumu.....	12
2. HANDICAPOVANÍ V ČR	13
2.1 Vzdělávání s handicapem.....	13
2.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením a jejich podpora.....	15
2.3 Průkaz pro osoby se zdravotním postižením.....	16
2.4 Sport a handicapování v ČR.....	17
2.5 Kultura a handicapování.....	18
2.6 Sdružení lidí s mentálním a kombinovaným postižením, jejich rodin a dalších odborníků.....	18
3. ZÁKLADNÍ INFORMACE O JEDLIČKOVÝCH ŠKOLÁCH	19
3.1 Z Historie Jedličkova ústavu a škol.....	20
3.2 O zakladateli Ústavu Prof. MUDr. Rudolfovi Jedličkovi.....	24
3.3 Ideové cíle.....	25
4. O PRŮZKUMU	26
4.1 Klíč zkratk v průzkumu.....	27
4.2 Postupy při zpracování průzkumu.....	27
4.3 Okruhy otázek.....	30
4.3.1 Prvotní okruhy.....	30
4.3.2 Finální okruhy průzkumných otázek.....	30
4.4 II. Otázky k průzkumu.....	30
4.5 Informace k otázkám.....	32
4.6 Informace k odpovědím.....	32

5. ZPRACOVÁNÍ PRŮZKUMU.....	33
5.1 ZAMĚŠTNÁNÍ V JEDLIČKOVĚ ZÁKLADNÍ ŠKOLE.....	33
1. Jak dlouho pracujete v oboru?.....	33
Závěr.....	33
2. Jak dlouho pracujete v Jedličkově základní škole?.....	33
Závěr.....	34
3. Byli nebo jste v Jedličkově škole spokojeni nebo nespokojeni a proč?.....	34
Závěr.....	34
4. Naplnila se zde Vaše očekávání ohledně Vašeho působení v Jedličkově základní škole?.....	36
Závěr.....	36
5. Byli nebo jste spokojení či nespokojení s Vaším platem?.....	36
Závěr.....	36
6. Byli nebo jste vytížení, pokud ano, jak?.....	37
Závěr.....	37
7. Co si myslíte o službách a pomoci pedagogům? Například: supervize, poradce a další vzdělávání?.....	38
Závěr.....	38
8. Jak velká je zde migrace učitelů?.....	38
Závěr.....	39
5.2 SPOLUPRÁCE ZAMĚŠTNANCŮ V JEDLIČKOVĚ ZŠ.....	40
9. Probíhají porady zaměstnanců, a pokud ano, jak často? Jsou podnětné nebo nepodnětné? Jak to následně vypadá s těmito podněty?.....	40
Závěr.....	40
10. Jaké jsou nebo byly Vaše vztahy s vedením školy?.....	41
Závěr.....	41
11. Jaké jsou nebo byly Vaše vztahy s ostatními zaměstnanci školy?.....	42
Závěr.....	42
12. Pokud byste něco v Jedličkově škole potřebovali, co by to bylo? Co Vám zde chybí?.....	43
Závěr.....	43
13. Pokud něco prosadíte, jak to vypadá s realizací?.....	44
Závěr.....	44
14. Funguje týmová práce, pokud ano, jak?.....	45
Závěr.....	45
5.3 PRÁCE S KLIENTY.....	46
15. Se kterými dětmi jste pracoval/a?.....	46
Závěr.....	46
16. Máte nějaké osvědčené techniky, které Vám při práci s klienty pomáhají?.....	47
Závěr.....	47
17. Jakých výsledků jste s dětmi dosáhl/a a jak se následně projeví v konečném efektu? Uveďte jeden konkrétní případ.....	47
Závěr.....	48
18. Jak dochází k sestavování tříd a týmu zaměstnanců, který bude přidělen ke třídě?	49

	Závěr.....	49
5.4	PÉČE O KLIENTA	50
19.	Jak je to se zdravotním personálem?.....	50
	Závěr.....	51
20.	Je péče o klienta v JÚS dobrá? V čem ano a v čem ne?.....	51
	Závěr.....	52
21.	Co si myslíte o terapiích (ergo, logo, fyzio)? Jsou na dobré úrovni, sledujete jejich výsledky? (viz obrázek).....	53
	Závěr.....	53
22.	Probíhají mimoškolní aktivity? Pokud ano, jaké jsou?.....	54
	Závěr.....	54
23.	Nebylo by možné některé děti spíše integrovat?.....	55
	Závěr.....	56
24.	Jaká jsou negativa pobytu dětí v Jedličkově škole?.....	56
	Závěr.....	57
5.5	HODNOCENÍ, ZNÁMKOVÁNÍ A PROFILOVÁNÍ KLIENTA.....	57
25.	Co znamená v Jedličkově základní škole „jednička“?.....	57
	Závěr.....	58
26.	Používáte slovní hodnocení, pokud ano, jaké jsou jeho výhody a nevýhody?.....	58
	Závěr.....	59
27.	Co si myslíte o integraci dětí, které projdou JÚS?.....	60
	Závěr.....	60
28.	Stará se skutečně JÚS o integraci svých klientů v tom smyslu, že najde klientovy klady a tam je profiluje?.....	61
	Závěr.....	62
5.6	SPONZOROVÁNÍ A ROZVOJ JEDLIČKOVY ZŠ	63
29.	Jedličkův ústav a školy jsou státními zařízeními a jsou hojně sponzorovány. Co víte o sponzorech a co si o sponzorství myslíte?.....	63
	Závěr.....	64
30.	Co se pro klienty vybuchovalo v minulém roce a v minulých pěti letech ?.....	65
	Závěr.....	65
6.	SHRNUTÍ.....	66
7.	POUŽITÉ ZDROJE.....	68
7.1	Brožury.....	68
7.2	Internetové zdroje.....	68
7.3	Literatura.....	69
7.4	Videozáznamy.....	70
7.5	Zákony.....	70
8.	PŘÍLOHY.....	71

ÚVOD

Téma své bakalářské práce „Jedličkova základní škola“ jsem si vybrala z toho důvodu, abych se mohla podělit o zážitky ze své praxe právě v Jedličkově základní škole.

Jako příchozí praktikant, takřka laik (co se týče jak pedagogického, tak psychologického výcviku) jsem vůbec netušila, zda mám schopnosti v takovéto instituci pracovat.

Dostalo se mi šance zde hlavně vyučovat, a protože jsem nechtěla zklamat důvěru ve mne vloženou, dala jsem do své praxe maximum.

Věnovala jsem se hlavně přípravám na výuku. Samotná výuka byla už jen prezentací osvojených technik a vyučované látky. A díky tomu byla tato moje praxe velmi přínosná. Prvotní nadšení z instituce ale v průběhu praxe mírně ustoupilo. Jako ve kterékoliv jiné instituci jsem narážela na nedostatky, které by se daly vylepšit.

Z tohoto důvodu jsem formulovala šest průzkumných okruhů, které se prolínají a vzájemně působí na klienta školy a její chod.

Mojí motivací napsat takovouto práci bylo hlavně pochopit postavení Jedličkovy základní školy v chodu celého komplexu Jedličkova ústavu a škol.

Protože jsem působila především na základní škole, nemohu kvalitně posoudit chod dalších částí Jedličkova ústavu, avšak díky času strávenému v tomto provázaném komplexu, tedy ústavu, rehabilitačních centrech a domovu Topolka, hodnotím chod jeho částí velmi pozitivně. Stejně tak - pozitivně - hodnotí tyto části i klienti samotní. Dále se již v tomto průzkumu těmto částem Jedličkova ústavu nevěnuji.

1. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK:

č.	- číslo
ČR	- Česká republika
DMO	- dětská mozková obrna
dys	- dyslektické poruchy
ergo	- ergoterapie
fyzio	- fyzioterapie
Jedle	- Jedličkova škola
JÚS	- Jedličkův ústav a školy
JÚ	- Jedličkův ústav
logo	- logopedie
ŠVP	- školní vzdělávací program
RVP	- rámcový vzdělávací program
RVP ZV-LMP	- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením.
TP	- tělesně postižený
ZŠ	- základní škola
ZTP	- zdravotně a tělesně postižený
ZTP/P	- zdravotně a tělesně postižený s potřebou průvodce.
ZV-LMP	- zvláštní vzdělávání - lehké mentální poruchy

1.1 Zkratky účastníků v průzkumu:

A	- pedagog prvního stupně, žena, 20 let praxe
J	- pedagog-asistent prvního stupně, žena, 7 let praxe
M	- pedagog druhého stupně, žena, 37 let praxe
N	- pedagog-asistent prvního a druhého stupně, žena, praxe v rámci vysoké školy
P	- praktikant, žena, praxe v rámci střední školy
R	- psycholog, žena, 20let praxe
Š	- zástupce ředitele, muž, různorodá praxe

2. HANDICAPOVANÍ V ČR

V České republice je momentálně aktivních 418 ústavů, které se starají zhruba o 16 000 klientů, z tohoto počtu je asi 1 000 dětí.

Informace Českého statistického úřadu z roku 2007 hovoří o 1 015 548 osobách se zdravotním postižením v ČR, to je 9,87 % populace v ČR.

Nejvyšší průměrná míra postižení byla zaznamenána u lidí s mentálním postižením a s vrozenými vývojovými vadami, jako příčinou zdravotního postižení se setkáváme u třetiny mentálních retardací. Nejméně ústavů a klientů v nich v přepočtu na obyvatelstvo má hlavní město Praha. Vyplývá to z historického kontextu, kdy handicapovaní lidé nenaplňovali představu předchozích režimů o prosperitě a ideálu společnosti.

A tak vznikl koncept, kdy tyto lidé byli směřováni za hranice nejen hlavního města, ale i dalších měst, a to na venkov a do ústraní. Dnes se mi zdá, že je tento trend spíše na ústupu. Klade se větší důraz na koncentraci handicapovaných do určitých lokalit, ale s tím, že tyto lokality nejsou již v ústraní, nýbrž v prostorech k tomu vhodných.

Nyní je největší koncentrace handicapovaných v ČR ve Středočeském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji.

Mnoho užitečných informací pro postižené zrakově, sluchově, tělesně, mentálně, vnitřní nemocí, kombinovaným postižením, duševní nemocí, dále pro rodiče dětí se ZP a seniory je uvedeno, na webové stránce <http://www.helpnet.cz/>.

2.1 Vzdělávání s handicapem

„Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).“

Potřeba vzdělání je nedílnou součástí života. V ČR vzdělávání osob s handicapem začíná takzvanou ranou podporou dítěte.

Tato podpora zastřešuje všechna odborná opatření, která slouží ke zlepšení organických funkcí, vybudování přiměřených způsobů chování, vývoji osobnosti a k osvojování nových kompetencí.

Aby raná péče byla efektivní, podílí se na ní lékaři, psychologové, speciální pedagogové, terapeuti a jiní odborníci dle potřeb dítěte. V České republice se rozděluje na část medicínskou a část pedagogickou.

Pedagogické poradenství pro děti s tělesným handicapem poskytují SPC- speciálně pedagogická centra.

„(SPC) zřizovaných při speciálních mateřských školách a speciálních školách zpravidla pro děti ve věku od tří let až do ukončení školní docházky (vyhláška č. 72/2005 Sb.). Služby SPC jsou však poskytovány i dětem mladším tří let, o legislativním ošetření tohoto problému se u nás stále jedná.“

Vítková, in Pipeková 2006; str. 202

„Z důvodu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění žáků je třeba uplatňovat při jejich vzdělávání kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými.“

Zákon č. 561/2004 Sb .1 § 16 odst. 8.

Tito studenti mají možnost se vzdělávat v úplné integraci, s upraveným vzdělávacím programem nebo ve školách určených přímo jim, jako je například JÚS.

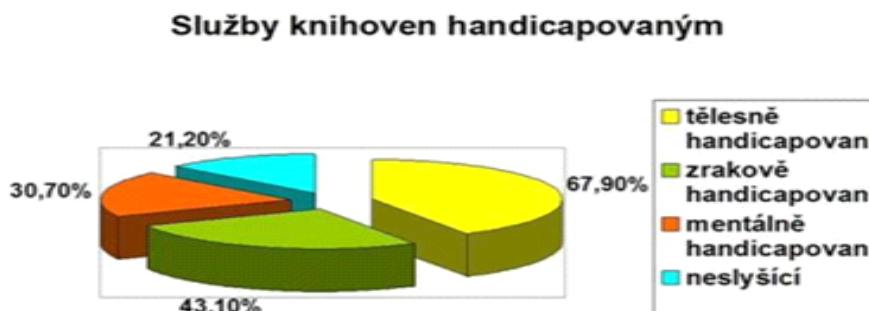
Vzdělávání studentů s tělesným handicapem je ukotveno v RVP, dále rozpracováno a přizpůsobeno v ŠVP tak, aby bylo možné přizpůsobit individuální vzdělávací plán každému studentovi, jeho potřebám a schopnostem.

Žákům jsou v ČR k dispozici pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, speciální pedagogové nebo psychologové.

V tomto procesu by se měl klást důraz na individualitu a potřeby jednotlivých studentů,

a to nejen při sestavování obsahu výuky, ale také forem a metod výuky. Dále by se mělo přihlížet k druhu, stupni a míře postižení nejen při hodnocení, ale také v chování vůči těmto osobám.

Obrázek uvádí připravenost služeb knihoven na konkrétní handicap.

2.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením a jejich podpora

Lidem se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce následujícími způsoby:

Pracovní rehabilitace - souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením.

Příprava k práci - zapracování osoby se zdravotním postižením na vhodné pracovní místo na základě dohody s úřadem práce.

Specializované rekvalifikační kurzy - jsou uskutečňovány za stejných podmínek jako ostatní rekvalifikace.

Chráněná pracovní místa - jedná se o pracovní místo na základě smlouvy mezi úřadem práce a zaměstnavatelem na dobu 3 let pro osobu se zdravotním postižením a je úřadem práce dotováno.

Zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci jsou povinni zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši 4 % z celkového počtu svých zaměstnanců.

Zaměstnavatelé si mohou vybrat mezi několika způsoby plnění

Jsou to: Zaměstnávání v pracovním poměru, odběr výrobků a služeb, odvod do státního rozpočtu.

Tyto varianty jsou si z pohledu státu rovnocenné a také je lze navzájem kombinovat. Chráněné dílny - jedná se o pracovní dílny, kde jsou pracovní místa přímo pro handicapované a jsou k tomu přizpůsobené. Jejich popularita u veřejnosti stoupá. Zaměstnanci se zabývají například výrobou keramiky, korálků, košíků nebo třeba šitím oděvů.

2.3 Průkaz pro osoby se zdravotním postižením

Průkaz TP

Náleží osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni I - lehká závislost.

Tito občané pak mají nárok na vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích, přednost při osobním projednávání své záležitosti vyžaduje-li situace delší stání či sezení.

Průkaz ZTP

Jsou přiznány osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II - středně těžká závislost.

Vzniká nárok na vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích, přednost při osobním projednávání své záležitosti vyžaduje-li situace delší stání či sezení, bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy, slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

Průkaz ZTP/P

Je přiznán těm osobám, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni III - těžká

závislost nebo stupni IV - úplná závislost.

Dále také osobám, které prokázaly, že nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility. Mají nárok na vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích, přednost při osobním projednávání své záležitosti vyžaduje-li situace delší stání či sezení, bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy, slevu 75 % jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy, bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky a bezplatnou dopravu vodícího psa. Některá kulturní centra taktéž nabízejí slevy takto znevýhodněným občanům a jejich doprovodu. Tyto slevy jsou nenárokovatelné.

„Průkazy mimořádných výhod osvědčující stupeň mimořádných výhod (papírové kartičky TP, ZTP a ZTP/P) vydané podle předpisů účinných do konce roku 2011 zůstávají v platnosti i po tomto dni, a to do uplynutí doby platnosti vyznačené v těchto průkazech, nejdéle však do 31. prosince 2015.“

<http://www.mpsv.cz/cs/8>

2.4 Sport a handicapovaní v ČR

V České republice je velké množství sdružení, která podporují sport tělesně postižených.

Jedním z důvodů je nutnost najít si spoluhráče a dalším důvodem je podpora zdravého postoje handicapovaného ke svému handicapu. Jedná se o činnost relaxační a rehabilitační. Díky sportu se utužuje bio-psycho-sociální jednota handicapovaných.

V ČR máme mnoho spolků pro handicapované. Jsou to například: Lyžování osob zdravotně postižených, Atletika vozíčkářů, Český tenisový svaz vozíčkářů, Handicap Vozíčkářská florbalová liga, Česká republika Goalball - sport pro nevidomé a slabozraké, Český svaz zrakově postižených sportovců, Stránky sportu nevidomých a zrakově postižených.

Všechny výše uvedené spojuje Český svaz tělesně postižených sportovců. Máme Český paralympijský tým, který se pravidelně zúčastňuje letních i zimních Paralympiád a Deaflympiád.

2.5 Kultura a handicapovaní

Dnes je doba otevřená pro různorodé umění. Již i v ČR jsem zaznamenala tendence jakkoliv handicapované podporovat v umění. Tato oblast ovšem ještě zdaleka není na úrovni, jaké dosahují sportovní aktivity handicapovaných.

V tomto roce se uskutečnil již 7. ročník festivalu Mental Power Prague Film Festival (MPPFF) v pražském divadle Palace. Promítalo se 22 krátkých filmů s herci s mentálním a kombinovaným postižením.

Na české hudební scéně se prosadily skupiny The Tap Tap, Rytmy Ostrava. Co se týče České republiky, můžeme říct, že se již na celém území vychází zejména lidem s omezenou schopností hybnosti vstříc i co se týče návštěv kulturních akcí. Problém není na straně organizační, ale spíše tkví v ochraně památek.

Protože některá kulturní centra, divadla či výstavní síně jsou v kulturně chráněných budovách. Tudíž není možné je stavebně upravit tak, aby byly bezbarierové. Tuto situaci kulturní zařízení řeší alespoň vstřícností vůči handicapovaným. Jako problémové se ukazují hlavně starší budovy, výtahy a zastaralé infrastruktury.

2.6 Sdružení lidí s mentálním a kombinovaným postižením, jejich rodin a dalších odborníků

Sdružení je nezisková organizace, která sdružuje zhruba 8 000 členů. Náplní její činnosti je především hájit práva a zájmy lidí s mentálním a kombinovaným postižením a jejich rodin. Poskytuje poradenství, vzdělávání, sociální služby a osvětu veřejnosti.

Jednou z dalších zajímavých aktivit je kupříkladu podpora hnutí sebeobhájců - tedy lidí s mentálním postižením mluvících sami za sebe, které funguje na mezinárodní úrovni. Tato organizace si zvolila za svůj cíl dokázat, že lidé s mentálním postižením a jejich rodiny mají stejné životní příležitosti jako všichni ostatní ve společnosti a jsou rovnoprávnými občany České republiky.

Za cíl si klade podporu mentálně postižených v jejich rozhodování a samostatném životě, a tak přirozeně rozvíjet jejich samostatnost a dovednosti

3. ZÁKLADNÍ INFORMACE O JEDLIČKOVÝCH ŠKOLÁCH

JÚS sídlí na adrese V Pevnosti 4, 128 41 Praha 2.

Úplný název školy: Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola

Zřizovatelem tohoto celého komplexu je hlavní město Praha.

Vzdělávání probíhá v jedné školní budově, kde pod jedním vedením působí: speciální základní škola, základní škola praktická, gymnázium, střední škola sociálně správní, obchodní škola, praktická škola a středisko praktického vzdělávání.

Budova škol, bazén, nový pavilon a domovy mládeže jsou před areálem Vyšehradu na Pan-kráci.

Budova, kde sídlí vedení ústavu a dílny se rozprostírá za hradbou Vyšehradu (viz obr.).

Všechny školy mají jediné vedení, ale ředitel ústavu (tady celého komplexu JÚS), PhDr. Jan Pičman ve škole nesídlí a za mé praxe jsem ho ve školní budově neviděla.

Ředitelem škol je pan Mgr. Antonín Herrmann, jeho zástupcem je Mgr. Jiří Šváb a jsou řediteli ústavu panu PhDr. Janu Pičmanovi podřízení.

Klienti se mohou vzdělávat v učňovských dílnách v těchto oborech: švadlena, knihař a obuvník.

Žáci ZŠ taktéž navštěvují řemeslné dílny i v rámci vzdělávání.

Jedná se o tyto dílny: keramická, košíkářská, dílna šití a dílna pro práci se dřevem.

Dílny jsou využívány celým ústavem, např. k ergoterapii a k výuce těchto praktických činností.

Všechny zmíněné aktivity, stejně jako i jiné akce jsou financovány z:

- příspěvku zřizovatele ze dvou kapitol - školské a sociální
- dotace MPSV a MŠMT
- vlastních výnosů: a) prodej předmětů vyrobených v dílnách
 - b) výtěžek z koncertů skupiny The Tap Tap
 - c) úhrada za služby od klientů
- z dalších grantů, darů a sponzorských příspěvků

Nejčastěji klientelu školy tvoří žáci

s následujícími problémy:

- narušená CNS (vývojově či po úrazu)
- DMO
- výjimečně dys poruchy
- vývojové poruchy
- invalidita po úrazech

Nabízené terapie : fyzioterapie, ergoterapie, vodoléčba a logopedie.

3.1 Z historie Jedličkova ústavu a škol

Jedličkův ústav byl dne 1. dubna 1913 bez velkého zájmu veřejnosti otevřen, a to na Vyšehradě v Praze. Ústav byl přes čtyřicet let provozován Spolkem pro léčbu a výchovu rachitiků a mrzáků v Praze. Jeho předsedou byl prof. MUDr. Rudolf Jedlička.

Toto pedagogicko-zdravotně-sociální zařízení zahájilo činnost v domečku ve vnitřním traktu nájemního domu v ulici V Pevnosti 4, Praha 2. A před první světovou válkou Spolek koupil celou tuto budovu ke svým účelům už před první světovou válkou. Později se v březnu 1922 otevřela ortopedická ambulance, nemocnice s dvěma operačními sály a 42 lůžky.

Tato nemocnice sídlila taktéž v objektu, který patřil Spolku, a to Na Pankráci 13. Roku 1926 se před vyšehradskými hradbami začala stavět nová budova, která je až dosud školou JÚŠ.

V prvních letech pomáhal MUDr. Jedličkovi s prací pedagog František Bakule, který je nazýván prvním českým učitelem postižených dětí. Nastoupil roku 1913 a měl na starost především ústavní školu, která byla od počátku významnou součástí celého zařízení. Byl na několika stážích v německých ústavech. Děti vedl ke zpěvu a prosazoval debaty při výuce. Jeho pedagogické přednášky budily velký ohlas, a to nejen na našem území, ale také zejména ve Francii. Zasloužil se také o to, že tvorba dětí z ústavu byla publikována v některých tehdejších známých periodikách. Roku 1919 však tento první ředitel z Jedličkova ústavu odchází.

Jedličkův ústav vedl jako druhý ředitel Augustin Bartoš, a to v letech 1920 -1945.

Propagoval projektové vyučování a vytvořil „Návrh osnov škol pro děti tělesně vadné“, v němž upřednostňoval sport, zpěv a ruční práce.

Ve společnosti se ústav prosazoval nejen díky svým výrobkům, ale zejména díky myšlence, že je pro lidi samotné i společnost kolem nich mnohem lepší, když se povede z „mrzáků žebrajících o almužnu vychovat plátce daní“. Na začátku třicátých let výroční zprávy Zemského spolku pro léčbu a výchovu mrzáků hovořily o následujících činnostech: strojní truhlářství, krejčovství, zahradnictví, výroba ručně vázaných koberců, vyšívání praporů a stuh, šití prádla a čtyři dílny ortopedické, kde se vyráběly protetické pomůcky. Ruční výrobky z těchto dílen byly v tehdejší době na velmi vysoké úrovni. Dokazuje to i fakt, že JÚ byl v Paříži v roce 1925 oceněn cenou Grand Prix za vázání koberců, dále stříbrným pohárem z výstavy v Exeteru v Anglii z roku 1926.

V průběhu druhé světové války se část Jedličkova ústavu musela odstěhovat do zámečku v Lochovicích, aby uvolnila místo k ubytování pro personál německé SS nemocnice. Po válce se ale vrátila nazpět.

V Liberci se dne 20. srpna 1945 zakládal obdobný ústav a někteří zaměstnanci JÚ tam odešli, aby pomohli s jeho realizací. V Liberci takovéto zařízení mělo svou historii již od roku 1903. Ortoped MUDr. Joseph Gottstein si zde tehdy otevřel soukromý ortopedicko-medikomechanický ústav v Mariánské ulici č. 4 a vyčlenil několik lůžek postiženým dětem. Roku 1909 byl (v Liberci?) založen Spolek pro pomoc zmrzačeným v Deutschböhmen, který tuto instituci vedl. Kapacita byla omezená, a tak roku 1914 vznikl za podpory města a dárců

„Krüppelheim” - ústav pro tělesně postižené děti s kapacitou 100 lůžek a správu nad zařízením převzal Spolek pro pomoc zmrzačeným v čele právě s MUDr. J. Gottsteinem. Právě sem odešli v roce 1945 někteří zaměstnanci z Jedličkova ústavu v Praze, aby obsadili vyklizené budovy a starali se o postižené české děti.

Nutno podotknout, že tyto ústavy za válek působily jako jakési hospice pro válečné invalidy. Tomu se přizpůsoboval v dobách válek prostor, zařízení a i práce pro válečné veterány, kteří v těchto zařízeních pobývali a pracovali.

Ústavy v Liberci a v Praze tvořily jednu instituci v letech 1945 - 1952. Toho času byly do Liberce směřovány starší děti a do Prahy mladší. Liberecký ústav se pak dále vyvíjel samostatně, a to za podpory města i soukromých dárců. Liberecký ústav působil pod jménem Jedličkův ústav Liberec, dále Domovy dr. Jedličky a jejich škola a nyní Jedličkův ústav, příspěvková organizace, Liberec. Dnes tvoří ucelený komplex čítající mateřskou školu, školu, cvičné domy, dílny i lékařskou péči, a tak nabízí funkci léčebnou, rehabilitační, sociální, vzdělávací a výchovnou.

Šedesátá léta 20. století znamenala pro oba ústavy těžké období, docházelo k zestátnění, rozdělení na školu zřizovanou resortem školství a ústav sociální péče zřizovaný resortem zdravotním či sociálním. Tento systém byl chaotický a rozdělil tak vnitřní strukturu ústavů na jednotlivé sekce, a to těmto institucím neprospělo. Tato situace trvala 40 let. Pozornost obyvatelstva Ústav získal až v roce 1968, kdy Československá televize uvedla dokument, který Ústav neukazoval v nejlepším světle. Jedná se o období, kdy média přestala být svazovaná cenzurou, a to se pravděpodobně na tomto dokumentu podepsalo v negativním slova smyslu.

Tento dokument je momentálně nedosažitelný.

Téhož roku (1968) vzniká ale i konto „Akce Dluh na pomoc dětem z JÚ a rozvoji celého ústavu“. Nejen díky této charitě vyrostla nová dílna pro švadlenky a pavilon pro inkontinentní děti a mládež.

V roce 1990 se zde začalo rozšiřovat vzdělávání v JÚ, a to o gymnázium, obchodní a rodinnou školu. Dnes škola nabízí následující vzdělávání:

- Mateřská (bezbariérová) škola speciální pro děti s poruchami řeči
- Základní (bezbariérová) škola

- Základní (bezbariérová) škola praktická
- Bezbariérové střední školy JÚŠ
- Odborné učiliště (tříleté) - Knihařské práce
 - Šití oděvů
- Gymnázium-všeobecné (čtyřleté)
- Sociální činnost (čtyřleté studium, maturitní obor)
- Obchodní (bezbariérová) škola (dvouletá)
- Praktická (bezbariérová) škola dvouletá

Dům Na Topolce 1 se v letech 1993-94 zrekonstruoval. Dnes funguje jako domov mladších dětí, dům Na Pankráci 13, byl zrekonstruován na domov studentů. Nová budova byla přeměněna na moderní školní objekt. V roce 2002 byl k Nové budově přistaven bazén.

Dnes k JÚS patří:

- Školní budova pro 150 žáků a studentů, 2 PC učebny, tělocvična, jídelna. Tato budova byla koncem devadesátých let opravena a přeměněna na moderní školní objekt.
- Domov mládeže TAP pro 34 studentů,
- Domov dětí a mládeže TOPOLKA (někdejší nemocnice) pro 56 žáků a studentů,
- Domeček na Staráku se 13 lůžky pro studenty jiných pražských škol,
- Rehabilitační bazén postavený roku 2002 (12,5 x 6 m) hluboký 150 cm, s vířivkou a s vodou teplou 30°C
- Rekreační zařízení v Bukové u Nových Hradů,
- Pavilony C a D s deseti cvičnými byty, vodoléčbou, skupinovou prací a prostorem pro rehabilitační pobyty rodičů s dětmi.

3.2 O zakladateli Ústavu prof. MUDr. Rudolfovi Jedličkovi

Profesor Jedlička dodnes zůstává v povědomí veřejnosti díky spojení svého jména se známým pražským zařízením pečujícím o děti a mládež s postižením - Jedličkovým ústavem. Celým jménem Rudolf Tomáš Jedlička se narodil 20. února 1869 v Lysé nad Labem.

Mecenáš a zakladatel Jedličkova ústavu, prvního ústavu na našem území, který pečoval o děti a mládež s postižením. Propagoval moderní myšlenku koncentrace odborné péče s cílem samostatného a plnohodnotného života svých svěřenců.

V roce 1895 ukončil studium na lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Roku 1901 se habilitoval z patologie a terapie chirurgických chorob. Již v roce 1907 mu byla udělena mimořádná profesura a v roce 1921 byl Jedlička jmenován řádným profesorem. Jako lékař působil zejména v Pražském sanatoriu, které otevřel roku 1914 v Podolí dnešní Ústav pro péči o matku a dítě, dále pak působil jako první přednosta II. chirurgické kliniky Univerzity Karlovy. Tuto kliniku sám navrhl a z části financoval. Pražské sanatorium bylo pod jeho vedením postaveno za 3 roky a specializoval se na jako chirurgii (břišní a kostní), rentgenologii a radiologii.

"Pražské sanatorium" bylo projektováno jako nejmodernější nemocnice své doby. Bylo postaveno pod Jedličkovým vedením za pouhé tři roky podle vzoru St. Mary's Hospital v Rochesteru (USA). Působil se skupinou dalších českých lékařů v Bělehradě během I. balkánské války v letech 1912-13.

Jako první u nás praktikoval diagnostiku a léčbu na základě rentgenových snímků. Rentgenové paprsky také používal jako doplňkovou léčbu zhoubných nádorů. Bohužel kvůli tomu přišel o články prstů na levé ruce. Byl 1. českým lékařem, který rentgenování praktikoval a který tento přístroj také zakoupil. Tehdy se jeho cena pohybovala ve výši jeho ročního příjmu. Dále československému státu věnoval radium v ceně bezmála půl milionu korun. Svou vilu v Novém Světě v Harrachově,

kde také 26. října 1926 zemřel, odkázal dětem z Jedličkova ústavu. Tato vila však sloužila předlistopadovému parlamentu.

Na přání dětí z Ústavu, aby dlouho žil, řekl:

"Není důležité člověku, aby žil dlouho, ale aby člověk byl uspokojen svým způsobem života a šťasten svým konáním. Je-li v tomto štěstí člověka obsažen i kousek štěstí jiných, pak je život krásný."

3.3 Ideové cíle

Úryvky ze spisu: „*Společně proti bariérám*“ který je součástí Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV-LMP, zpracovaného v roce 2007 a podle kterého se Jedličkova základní škola řídí.

„Vzhledem k trvalému postižení, se kterým se většina našich žáků musí učit žít, vedeme žáky k porozumění své situaci a učíme je uvědomovat si a hájit své oprávněné potřeby. V tomto ohledu klademe důraz na rozvoj jednotlivých kompetencí“

str. 10

„Stanovujeme pro každého žáka individuální výchovné a vzdělávací cíle.“

str. 13

„Specifikem hodnocení žáků základní školy pro tělesně postižené je nutnost důsledného individuálního posuzování jednotlivých žáků, jejich činností, celkových výsledků i některých projevů chování. Pravidla byla vytvořena ve spolupráci všech učitelů a na úrovni ŠVP jsou pro ně závazná.“

str. 319

Celý dokument je možné najít také zde: [//www.jus.cz/files/dokumenty/SVP_ZV.pdf](http://www.jus.cz/files/dokumenty/SVP_ZV.pdf)

4. O PRŮZKUMU

Průzkumný cíl: Chod Jedličkovy základní školy a její vliv na vývoj a integraci klienta

Do tohoto průzkumu Jedličkovy základní školy byli zařazeni: zástupce ředitele, psycholog pro ZŠ, jeden pedagog prvního stupně, jeden pedagog-asistent prvního stupně, jeden pedagog druhého stupně, jeden pedagog-praktikant prvního a druhého stupně a jeden praktikant.

Pro lepší výsledky při dosahování průzkumného cíle jsem zvolila průzkumný postup takto:

První rozhovory jsem uskutečnila s pracovníky prvního stupně a praktikantem. Po těchto rozhovorech jsem ale dospěla k názoru, že prvotního průzkumného cíle (Zmapování vývoje jedince za přispění Jedličkovy školy) nelze dosáhnout. A to hlavně z důvodů velké migrace v pedagogickém sboru, o které jsem se dozvěděla.

Zvolila jsem si následně jiný cíl (Chod Jedličkovy základní školy a její vliv na vývoj a integraci klienta), upravila okruhy i otázky.

Poté jsem s prvními tázanými proces opakovala. Následně jsem hovořila s pracovníky druhého stupně, zástupcem ředitele a psychologem.

Pro lepší orientaci v tématu a kvůli pochopení situace ve škole jsem postupovala od zaměstnanců k vedení školy.

Postup dotazování od zaměstnanců prvního stupně k zaměstnancům druhého stupně jsem z předešlého výzkumu zachovala. Protože nebylo možno nalézt odpověď na nový výzkumný cíl s původními otázkami, byla jsem nucena sestavit sadu nových otázek.

Vývoj otázek při výzkumu měl odrážet mé zkušenosti z předchozích rozhovorů.

4.1 Klíč zkratek v průzkumu

A	- pedagog prvního stupně, žena, 20 let praxe v oboru
J	- pedagog-asistent prvního stupně, žena, 7 let praxe v oboru
Jedle	- Jedličkova škola
JÚS	- Jedličkův ústav a školy
M	- pedagog druhého stupně, žena, 37 let praxe v oboru
N	- pedagog-asistent druhého stupně, žena, praxe v rámci vysoké školy
P	- praktikant, žena, praxe v rámci střední školy
R	- psycholog, žena, 20 let praxe
Š	- zástupce ředitele, pedagog, muž, různorodá praxe

4.2 Postupy při zpracování průzkumu

Průzkum byl zpracováván průběžně formou rozhovoru cirka během jedno měsíce v roce 2012.

Dotazovaní byli informováni o okruzích otázek, při domlouvání termínu naší schůzky ústně a v případě pana “Š” byly otázky zaslány na email předem.

Dále byli dotazovaní informováni o tom, že se rozhovor nahrává na diktafon a že následně bude přepsán a použit k průzkumu.

Z vybraného vzorku dotazovaných nikdo neodmítl účast v průzkumu, všichni byli vstřícní a měli chuť se vyjádřit.

První rozhovory, které jsem uskutečnila pro první průzkumný cíl, mi naznačily, že bude nezjistitelný z důvodu velké migrace pedagogů, o které jsem se dozvěděla, a tudíž došlo k přepracování sady otázek, jak uvádím výše.

Rozhovory probíhaly následně:

- 1) paní A
- 2) paní J
- 3) slečna P
- 4) slečna N
- 5) paní M
- 6) pan Š
- 7) paní R

V průběhu rozhovorů jsem zjistila, že by bylo vhodné doplnit a začlenit do průzkumu otázku č. 29 týkající se financování JÚS a otázku č. 30 týkající se rozvoje JÚS. Tyto otázky byly zodpovídány retroaktivně.

V rámci průzkumu a přepisu pohovorů docházelo k menším úpravám – zejména co se týče jazykové korekce ale vše při zachování smyslu vět a myšlenek.

Do centra průzkumu jsem vložila Jedličkovu základní školu, a to z toho důvodu, abych uchopila a pojmenovala konkrétní věci (nyní již můžu říci i chyby) a principy, které mi při mé praxi nevyhovovaly.

Dále jsem chtěla konfrontovat své domněnky se zkušenějšími z různých oborů, jako jsou: pedagogika, psychologie, sociologie, personalistika.

Počátek průzkumu jsem zahájila mou praxí, která je základem této práce. Myslím si, že pozice praktikanta k tomuto cíli i vybízí.

Byla jsem součástí JÚS, a tak mé pozorování neprobíhalo jen „zvenčí“, byla jsem v přímé interakci s prostředím, a to jsem zhodnotila jako kvalitní základ pro tento průzkum.

Snažila jsem se intenzivně vnímat prostředí, vztahy, situace a jejich vývoj a studovat materiály, které mi byly dány k dispozici. Jako například některé zaměstnanecké smlouvy, rukověť zaměstnance JÚS a osnovy.

Z toho plyne, že účastníci o mém pozorování na začátku průzkumu (během mé praxe), nevěděli a informováni o něm byli až poté, kdy jsem je požádala o jejich vyjádření k průzkumu.

Nejprve jsem si sestavila okruhy otázek, které jsem dále rozpracovala do konkrétních otázek. Tento proces se opakoval dvakrát, protože můj prvotní průzkumný cíl se ukázal jako nezjistitelný, jak uvádím výše, došlo tedy k přepracování na finální okruhy průzkumných otázek.

Průzkum byl proveden formou polostrukturovaného rozhovoru. I když jsem již předběžně podnikla při hovorech ve sborovně několik pokusů s ohniskovou skupinou, kdy jsem se já - jakožto výzkumník - snažila posouvat ohnisko debaty a sledovala skupinovou interakci.

Další část průzkumu spočívala ve zpracování dat. Přepisovala jsem rozhovory ze záznamů a analyzovala je.

Při analýze jsem se snažila vytyčit myšlenky, které zúčastněné spojovaly, a formulovala jsem

je do závěrů každé z otázek. V této práci jsem se v prepisech rozhovorů snažila uvádět co nejméně tak zvané “slovní vaty“ při zachování smyslu a myšlenek.

Z průzkumu jsem zjistila, že ve škole existují 3 skupiny:

Pedagogové + asistenti (A, J, M, N, Š), praktikanti (N,P), vedení (Š, R).

Tyto skupiny se prolínají, doplňují a jsou si názorově blízké. Největší rozdíly jsou v názorech mezi skupinou pedagogů a asistentů a mezi vedením.

V průzkumu jsem našla některé teorie, které se vývojem průzkumu potvrzovaly a které tvoří finální výstup této práce vůči ZŠ JÚS.

Jsou to:

- Nepříznivý vliv migrace pedagogů na chod JÚS.
- Nepříznivá platová politika v ZŠ JÚS.
- Špatná kooperace týmů.
- Empatie zaměstnanců ZŠ JÚS vůči klientům.
- Nevhodná zaměstnanecká politika.
- Vysoká úroveň mimoškolních aktivit.
- Přehodnocení pobytu některých dětí v ZŠ JÚS.
- Absence profilování žáka od nástupu do ZŠ JÚS, která ztěžuje integraci.
- Velmi kladné hodnocení terapií poskytovaných JÚS.
- Snaha o rozvoj JÚS.

4.3 Okruhy otázek

4.3.1 Prvotní okruhy

- Nástup dítěte do Jedličkovy základní školy
- Spolupráce zaměstnanců na rozvoji dítěte při výuce
- Výsledky práce s dítětem a jeho postup
- Podstata principů integrace jedince za pomoci Jedličkovy školy a Jedličkova ústavu (profilování klienta k jeho kladům a příprava na život a zaměstnání)

Prvotní okruhy průzkumných otázek jsem musela přehodnotit, a proto je již v práci dále nerozvádím. Průzkumný cíl těchto okruhů byl: Vývoj a postup jednotlivce pod vlivem Jedličkovy základní školy. Bohužel tento průzkumný cíl se ukázal jako nezjistitelný.

4.3.2 Finální okruhy průzkumných otázek

- Zaměstnání v Jedličkově základní škole
- Spolupráce zaměstnanců v Jedličkově základní škole
- Práce s klienty
- Péče o klienta
- Hodnocení, známkování a profilování klienta
- Sponzorování a rozvoj Jedličkovy základní školy

4.4 II. Otázky k průzkumu

Zaměstnání v Jedličkově základní škole

1. Jak dlouho pracujete v oboru? *
2. Jak dlouho pracujete v Jedličkově základní škole?
3. Byli nebo jste v Jedličkově škole spokojeni nebo nespokojeni a proč? *
4. Naplnila se zde Vaše očekávání ohledně Vašeho působení v Jedličkově základní škole?
5. Byli nebo jste spokojeni či nespokojeni s Vaším platem?
6. Byli nebo jste vytížení, pokud ano, jak?

7. Co si myslíte o službách a pomoci pedagogům? Například: supervize, poradce a další vzdělávání.

8. Jak velká je zde migrace učitelů?

Spolupráce zaměstnanců v Jedličkově základní škole

9. Probíhají porady zaměstnanců a pokud ano, jak často? Jsou podnětné nebo nepodnětné? Jak to následně vypadá s těmito podněty?

10. Jaké jsou nebo byly Vaše vztahy s vedením školy?

11. Jaké jsou nebo byly Vaše vztahy s ostatními zaměstnanci školy?

12. Pokud byste něco v Jedličkově škole potřebovali, co by to bylo?

Co Vám zde chybí?

13. Pokud něco prosadíte, jak to vypadá s realizací?

14. Funguje týmová práce, pokud ano, jak? *

Práce s klienty

15. Se kterými dětmi jste pracoval/a?

16. Máte nějaké osvědčené techniky, které Vám při práci s klienty pomáhají?

17. Jakých výsledků jste s dětmi dosáhl/a a jak se následně projeví v konečném efektu
Uveďte jeden konkrétní případ.

18. Jak dochází k sestavování tříd a týmu zaměstnanců, který bude přidělen ke třídě?

Péče o klienta

19. Jak je to se zdravotním personálem? *

20. Je péče o klienta v JÚS dobrá? V čem ano a v čem ne?

21. Co si myslíte o terapiích (ergo, logo, fyziio) Jsou na dobré úrovni, sledujete jejich výsledky?

22. Probíhají mimoškolní aktivity? Pokud ano, jaké jsou?

23. Nebylo by možné některé děti spíše integrovat ?

24. Jaká jsou negativa pobytu dětí v Jedličkově škole?

Hodnocení, známkování a profilování klienta

25. Co znamená v Jedličkově základní škole „jednička“?

26. Používáte slovní hodnocení, pokud ano, jaké jsou jeho výhody a nevýhody?

27. Co si myslíte o integraci dětí, které projdou JÚS?

28. Stará se skutečně JÚS o integraci svých klientů v tom smyslu, že najde klientovy klady a tam jej profiluje?

Sponzorování a rozvoj Jedličkovy základní školy

29. Jedličkův ústav a školy jsou státními zařízeními a jsou hojně sponzorovány.

Co víte o sponzorech a co si o sponzorství myslíte? *

30. Co se pro klienty vybuďovalo v minulém roce a v minulých pěti letech? *

4.5 Informace k otázkám

Otázky, které jsou označeny „*“ byly následně dopracovány, protože vyplynuly z průzkumu a byly podstatné.

Otázky číslo 1 a 2 týkající se délky práce v oboru, byly v rozhovorech spontánně zodpovězeny.

Otázka číslo 3 týkající se spokojenosti zaměstnance v Jedličkově škole a číslo 14 týkající se fungování týmové práce, nejsou v průzkumu kompletně citovány, protože se jejich téma prolínalo celým rozhovorem a jejich detaily jsou rozesety po celém rozhovoru.

Otázka číslo 19 týkající se zdravotního personálu, není plně v průzkumu zodpovězena, protože jsem o zdravotním personálu na začátku průzkumu nevěděla.

Dozvěděla jsem se o něm až při realizaci průzkumu, a to jen velmi málo.

Dále otázky číslo 29 a 30 týkající se sponzorování a rozvoje Jedličkovy základní školy, byly zařazeny až později, protože se při výzkumu ukázalo, že budou velmi podstatné.

4.6 Informace k odpovědím

Odpovědi, ve kterých se vyskytují (tečky), jsou zkráceny, při zachování myšlenky a smysluplnosti.

Některé odpovědi nejsou přímo citovány, ale jsou zmíněny v závěru tak, aby dokreslily celkovou informaci k dané otázce.

5. ZPRACOVÁNÍ PRŮZKUMU

5.1 Zaměstnání v Jedličkově základní škole

1. Jak dlouho pracujete v oboru?

A: 20 let praxe

J: 7 let praxe

P: první praxe v rámci střední školy

M: 37 let praxe

N: první praxe v rámci vysoké školy, pomoc na letních táborech organizace YMCA

Š: 25 let praxe

R: 20 let praxe

Závěr:

Z odpovědí vyplývá, že stálí zaměstnanci v Jedličkově škole mají dlouhodobé zkušenosti ve svém oboru. A to hodnotím kladně.

2. Jak dlouho pracujete v Jedličkově základní škole?

A: rok

J: dva roky

P: rok

M: rok

N: rok

Š: s přerušením řádově třicet let

R: 11 let

Závěr:

Co se týče 1. otázky, respondenty / zaměstnance JÚS můžeme zařadit mezi zaměstnance s letitou praxí, a to od 7 až po 37 let.

Na 2. otázku respondenti dost často odpovídali, že v ústavu většinou pracovali jeden rok, maximálně dva, a to i v řadách pedagogů, a proto by byl průzkum na téma rozvoj dítěte v JÚS z odborného hlediska jen velmi těžko zachytitelný. Velká migrace učitelů nikdy nepřispívá ke stabilitě školy, a tudíž také nedochází ke stabilitě výkonů, natož pak nějakých standardů a pokroku. Také si myslím, že dodržet v takovém prostředí RVP je spíše nemožné.

Klient se dost často musí vyrovnávat s novou situací, kterou vytváří nový personál, a adaptovat se na něj. Tato situace je pro klienty JÚS náročnější a jejich úsilí je po nějaký čas směřováno k adaptaci na nové personální klima, nikoliv k jejich osobnímu rozvoji. Lidé, kteří zde pracují, po jednom roce odcházejí, nebo je jim ukončen pracovní poměr ze strany zaměstnavatele. V mém vzorku nebyl ani jeden zaměstnanec, který by ukončil pracovní poměr dohodou. Informace jako taková se jeví velmi zásadní a je podnětná pro další průzkum.

3. Byli nebo jste v Jedličkově škole spokojeni nebo nespokojeni a proč?

J: Když jsem do tam nastoupila, snažila tak jsem se snažila z dětí „vymlátit“ to nejlepší, ale bylo mně řečeno, ať to tolik „nežeru“ - doslova. Takže jsme to tolik „nežrali“ - stejně jsme už i za tu almužnu neměli co „žrát“, tak proč ne.

Š: Já vlastně pracuji na v té základní a střední škole, spokojen jsem jak s čím. Jsem spokojen, že to z velké většiny většinou funguje. A myslím si, že JÚS je hodně dobré zařízení, protože spojuje různé typy škol, jedinců a minimalizuje rizika šikany a jiných sociálně negativních vlivů. A nabízí vzdělání dětem, které neměly jednoduchý životní start. Co mi vadí, je určitá rigidita v zařízení. Dále mi vadí některé věci v rámci ohledně sociální politiky.

Závěr:

U této otázky musíme oddělit personál pedagogický, praktikanty, asistenty. Co se týče pedagogů, převládá zaměstnanecká nespokojenost (u čtyř z pěti pedagogů), způsobená nejen následkem psychického přetížení, ale také nespokojeností s finančním ohodnocením jejich práce. Již na začátku zaměstnaneckého vztahu s institucí - před podpisem

smlouvy se zaměstnanci slibují odměny, peníze na přezůvky, týdenní studijní volno, možnost profesního rozvoje - zejména rozšíření kvalifikace.

Toto vše je ve smlouvě zakotveno, ale vnitřní předpisy JÚS následně způsobují nedosažitelnost těchto bonusů. Kupříkladu placené studijní volno se na výplatní pásce projeví jako neplacené volno - ústní domluva s nadřízeným nemá velkou váhu. Proplacení přezůvek je možné pouze zpětně po dvou letech. Je jasné, že v takovém klimatu nemůžou vznikat ani pozitivní vztahy na pracovišti. Kolektiv se tříští na malé mikroorganizmy (raději bych použila slova: menší skupinky, nebo části), které netvoří symbiózu. Tento stav má samozřejmě přímý dopad na klienty.

Personál praktikantů je oproti pedagogům spokojen. Setkává se s rozličnými diagnózami, sám si velmi brzy uvědomí, že rozličnost diagnóz je velká a díky tomuto fenoménu je Jedličkova základní škola unikátním zařízením. Praktikant navštěvuje pouze jeden ústav, ale seznámí se s tolika diagnózami, jako by pracoval v diagnostickém ústavu, psychiatrické léčebně, ústavu pro mentálně postižené, ústavu pro zdravotně postižené nebo ústavu pro neslyšící.

Pozitivem je, že praktikant je schopen navrhnout jiné a vhodnější zařízení pro tu kterou diagnózu a z tohoto hlediska je Jedličkova základní škola unikátním školicím zařízením. Dále ke spokojenosti praktikanta velmi přispívá velmi dobrá komunikace se zástupcem ředitele, který je schopný praxi zajímavě koordinovat, popřípadě i praktikantům ponechat volnost, která je velmi motivující.

Obrovskou nevýhodou rozdílnosti diagnóz je to, že nemůže dojít k nějaké standardizaci výuky a následně výkonů a cílů.

Smutnou nevýhodou je, že v takovém případě při zkoumání odborníka (či adepta na odborníka) vytváří Jedličkova základní škola dojem jakéhosi lapidária, nikoliv dojem zařízení, jako které se Jedličkův ústav a školy prezentují.

Asistenti jsou ale také nespokojeni, protože jejich prací není pouze asistence při výuce a o přestávkách, ale především péče o zdravotnické a hygienické potřeby klientů. Zejména dávkování léků, přebalování, doprava na toaletu. Při provádění průzkumu jsem se třeba dozvěděla, že klientku s vývodem musela cévkovat asistentka.

Dále bych chtěla upozornit na odpovědi k otázce 17, je zde opět znázorněné upřednostnění vlažného studijního tempa a nespokojenosti pedagogů.

4. Naplnila se zde Vaše očekávání ohledně Vašeho působení v Jedličkově základní škole?

J: Jsem plně nenaplněná, měla jsem jiná očekávání.

N: Já jsem byla velmi mile překvapená tím, co v Jedli mohu realizovat, myslela jsem, že budu moci jen asistovat, ale velmi brzy jsem začala učit, a to mě naplňovalo více než asistence. Musím říct, že učením se člověk nejvíce naučí, a taktéž to nejvíc nutí k samostudiu. Takže praxi jsem v Jedličkově škole měla velmi dobrou a přínosnou.

Závěr:

Zde se projevila spokojenost pouze praktikantů (jako příklad uvádím pouze jednu praktikantku "N"). Dle mého názoru je nemožné, aby někdo ze zaměstnanců odpověděl kladně, a to zejména z toho důvodu, že instituce nedodržovala vůči většině zaměstnanců to, co bylo přislíbeno.

5. Byli nebo jste spokojení či nespokojení s Vaším platem?

J: Za dva roky bez prémie a 10 000 Kč hrubého. Praktikanti a asistenti nedostali nic, a to je strašně špatně, protože si myslím, že všem měli vystavit nějaký děkovný list a koupit nějaké bonbony. Já si myslím, že mají přehled o tom, kdo a jak tam působí. Měli si je zavolat a nějak jim poděkovat, to se hodí. Protože poděkuješ, i když ti dá někdo vodu, a nedej bože, když ti tam někdo slouží celý rok.

Š: Je to v relaci, že jsem za to ochoten pracovat. Co se týče celkové politiky platů v Jedličkově ústavu a ve školství, tak je to bída, z mého pohledu. A je to jedna z mých největších kritik v tomto zařízení, co se týká špatné práce z hlediska rozdělování odměn a jiných věcí a není možné to nějak ovlivnit, protože o penězích rozhodují jiní lidé než ti, co pracují ve škole.

Závěr:

Platy pedagogů v JÚS se pohybují okolo 17 000 Kč hrubého. Vzhledem k tomu, že tázané "A" a "M" shodně uvedly, že odměny k platu nikdy nedostaly a podle jejich názoru je i tak plat velmi nízký, hodnotily jej proto jako „almužnu“.

Finančně dlouhodobě nespokojený zaměstnanec obvykle nepodává plný výkon. Motivaci pomocí odměn jsem nezaznamenala. Při zodpovídání otázky ohledně vztahu s vedením (otázka č. 10) je u tázané "M" jasné, že platová politika a kázeň ze strany vedení je v katastrofálním stavu.

Stejně jako pedagogové při této otázce si počínala "J", která pracuje za 10 000 Kč hrubého a bez odměn.

Právě tak je situace žalostná i v případě praktikantů.

6. Byli nebo jste vytížení, pokud ano, jak?

J: Je to unavující. Psychicky i fyzicky unavující. Je tam hrozně moc práce.

Nevýhodou bylo, že bylo málo asistentů.

N: Když jsem měla hudební výchovu s prvňáky, bylo to náročné. Hlavně proto, že jsem musela udržet pozornost dětí s hyperaktivitou a do toho musel mít člověk porozumění s dětmi na vozíku. Prostě katastrofálně sestavená třída.

A vyučovací hodina byla pro mě dovršení přípravy, která byla mnohdy sáhodlouhá.

Protože jsem musela každé téma ušít dítěti na míru. Když bych se postavila k tabuli a sebevíc poutavě vyprávěla a ukazovala pomůcky a obrázky, tak mě stejně některé děti kvůli svému postižení neuvidí, jiné neuslyší, další neudrží pozornost.

Závěr:

Pedagogové Jedličkovy školy si stěžují na velké psychické a i fyzické vytížení, a to zejména kvůli tomu, že jsou třídy nesourodé. Proto nejde mít jen jedno zacílení na žáky, ale musí se soustředit na několik odlišných typů různě postižených dětí najednou.

Tento stav nemůže vést ani k efektivní výuce a ani k seberealizaci učitele, což po nějakém čase vede pouze k devalvaci nároků na výuku, na minimum, které je zvládnutelné i pro nejslabší žáky ve třídě. Do popředí se tak dostávají jako vedoucí skupiny právě tito nejslabší.

Vytížení personálu JÚS neodpovídá ani plat (viz otázka č. 5) a následně u nemotivovaného pedagoga upadá i snaha. Taje hlavně potřebná u příprav na vyučování. Kvůli velmi rozdílným žákům, nesourodosti jejich diagnóz a schopností, je potřeba připravit každému klientovi jeho pracovní a individuální vzdělávací plán, postupy a pomůcky.

7. Co si myslíte o službách a pomoci pedagogům?

Například: supervize, poradce, další vzdělávání.

J: Nejsou, a když uvážíme, že ty diagnózy se mění a je jiná klientela, tak by to vzdělávání pedagogů tam být mělo.

P: Něco jsem slyšela o měkkých technikách. Ale jinak nic o dalším vzdělávání nevím.

M: Já jsem tam neměla nic. Nic mně nenabídli. Jinak tam nic nebylo. Ani mi nenabídli, že můžu jako zaměstnanec každou středu chodit do bazénu.

N: Vím pouze to, že pan "Š" chodil na znakovou řeč. Jinak nic dalšího nevím.

Závěr:

Zde také nebyla patrná velká spokojenost zaměstnanců.

Kurzy, které si zaměstnanci JÚS vybrali, jim nebyly odsouhlaseny, posléze si museli zvolit jeden kurz z nabídky jednoho kurzu jediný nabízený kurz, kterým byly měkké techniky a následně tento kurz shodně hodnotili jako zbytečný. Školní psycholog dle slov zaměstnanců nabízí pouze vysvětlení názvu diagnózy, nikoliv konkrétní praktiky vhodné pro konkrétního klienta. A proto pedagog tápe a zkouší, a tak ztrácí čas ve vyučovací hodině. A po pracovní době je odkázán na samostudium - což se dost často neděje, protože zaměstnanci jsou svým platovým ohodnocením bez odměn nemotivováni.

Pochvalu si odnesl kurz mediace, který prodělala paní R.

8. Jak velká je zde migrace učitelů?

M: No, to se hrozně mění, kde jsem byla třídní (první ročník), tak jsem byla jejich třetí učitelkou. A to by tak neměli měnit. Ty děti na ně byly fixované. Já je vůbec neznala, ono jim je to tam jedno. Patlou to tam jak se dá.

R: Já bych řekla, že konkrétně učitelů až tak velká není. To by asi zodpověděl pan ředitel Herman. Myslím si, že ne, že tady je to takové běžné. Někdo se občas odstěhuje, někdo jde

do důchodu, někdo přijde a má smlouvu na rok, zjistí, že to není to pravé nebo naopak zjistí, že se tady našel. Když to srovnám, já jsem ještě předtím působila na běžné škole a řekla bych, že je to srovnatelné.

Závěr:

Migrace v JÚS - nejen podle mé zkušenosti - je velká a její dopady jsou na chod celého zařízení taktéž veliké. Zde je také dobré si povšimnout toho, že psycholog (paní "R"), vlastně nemá přehled o stavu pedagogického sboru, přičemž právě paní R by měla poskytovat informace a měla by být v kontaktu s pedagogickým sborem, když jí náleží post školního psychologa.

V tomto bodě tedy péče o klienta velmi pokulhává. V případě, že nově příchozí pedagog nejeví zájem o klienty školy, nebo neví, kam si má jít pro informace, nastává pro pedagoga časově náročný proces, kdy sám musí přijít na možnosti klienta, a tím ztrácí drahocenný čas při výuce.

Zde pramení také velké riziko toho, že se ani klienti nezačnou někde profilovat a pedagogové ani nemohou podporovat jejich silné stránky.

Tato situace hlavně odporuje ideám ústavu a celkově to nikomu neprospívá.

A tak se dokument „*Společně proti bariérám*“ (Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV-LMP), ze kterého cituji výše, se stává nenaplněnou ideou.

5.2 Spolupráce zaměstnanců v Jedličkově základní škole

9. Probíhají porady zaměstnanců a pokud ano, jak často?

Jsou podnětné nebo nepodnětné? Jak to následně vypadá s těmito podněty?

P: My jako praktikanti jsme nic neměli. Na začátku praxe jsem dostala nějaké papíry k přečtení ohledně bezpečnosti, a to byly všechny informace. Potom nic.

M: Až když jsem dostala třídnictví, tak jsme měli schůze týmu. Ale to je něco jiného. Jinak ne, já jsem se až v březnu dozvěděla, kde jsou pomůcky. Co jsem si nesehnala sama, to jsem neměla. Na to, kde jsou pomůcky, jsem přišla až já, a to tak, že jsem žádala paní učitelku, co vedla třídu přede mnou, a ta mi dala nějaké přípravy. Vůbec mně nikdo s ničím neporadil, nepomohl.

Kabinet kde nic nebylo. Já jsem se v tom smažila sama.

Závěr:

Porady zaměstnanců jsou nutné, od provozních přes supervize až po porady u pedagogů. Mohou být i časté, ale to je pouhá teorie, protože poradou já chápu to, že se sejdou alespoň tři čtvrtiny zaměstnanců či nadpoloviční většina daného úseku - což se děje čtyřikrát ročně při řešení komplexního hodnocení žáků, nikoliv při poradě zaměstnanců jakéhokoliv úseku. Porady si musí pořádat sami zaměstnanci úseku, ale tak se zřejmě v praxi neděje.

Zaměstnanci odpovídají, že za takto nízký plat se v zaměstnání ze svého přičinění zdržovat nebudou. Díky tomu neproudí informace v JÚS tak, jak by mohly a měly.

Oproti tomu komplexní hodnocení, při kterém se pedagogický personál schází, hodnotí účastníci průzkumu velmi kladně, protože se dozvídají různé hodnotné informace o konkrétních klientech.

Nutno dodat, že zde dost pokulhává spolupráce pedagoga se školním psychologem či naopak. Psycholog se totiž za mé praxe vyučování nikdy přímo nezúčastnil, a to ani u jiných

pedagogů se za mé praxe výuky nezúčastnil.

Proto jen stěží může nabídnout jiné informace nežli vysvětlení strohé diagnózy, které si ovšem pedagogové mohou dohledat. Jeden dotazovaný pedagog ani nevěděl, že přímo v Jedličkově základní škole psycholožka působí (zaměstnaný na rok).

Tato otázka také přímo souvisí s otázkou číslo 14 : Funguje týmová práce, pokud ano, jak?

Ovšem kupříkladu úsek okolo paní “R“ se zdá být s vnitřní komunikací spokojen. Tudíž mám pocit, že vytváří uzavřený komplex s vnitřní strukturou a nemá potřebu se otevřít jiným úsekům.

10. Jaké jsou nebo byly vaše vztahy s vedením školy?

M: Začínalo to krásně a skončilo to málem bitvou. Lžou a nesplnili nic, co slíbili. A od března mi slibovali, že mi doplatí a až teď jsem to z nich vymohla. Nehledě na to, že mi říkali, že mě tam další rok zase vezmou, že jsou se mnou spokojeni, pak v zimě už mi říkali, že nevědí.

R: Já bych řekla, takové standardní. Tak, jak to je všude.

Závěr:

Nejprve bych měla upozornit, že v této otázce je nepostřehnutelný fenomén toho, kdo je vnímán jako vedení. Z praxe vím, že ředitel a zástupce školy jsou vnímáni spíše pozitivně a negativa náleží spíše vedení celého ústavu, které v areálu školy nesídlí, a ani jsem jeho přítomnost po dobu praxe nezaznamenala.

Vztahy s vedením Jedličkovy základní školy hodnotili skoro všichni kladně. S panem ředitelem i jeho zástupcem se komunikuje dobře, avšak složitější problémy se dle slov zaměstnanců řeší jinde, a to u ředitele celého Ústavu. Což je dle mého názoru fatální chybou. Tento pan ředitel je jistě v kontaktu s vedením školy, ale sám osobně v ní nepobývá a ani jinak nepůsobí. Tudíž když řeší některé smlouvy (zaměstnanecké) a podobně, řeší je bez znalosti konkrétních osob a souvislostí, nikoliv z postu ředitele Jedličkovy školy, ale z postu ředitele Jedličkova ústavu, a to nemůže být vhodné ani pro jiné úseky Jedličkova ústavu, ani -pro Jedličkovu školu.

Zde bych navrhovala rozdělení rolí, to znamená striktně rozdělit ředitelské funkce

na funkci ředitele Jedličkova ústavu a funkci ředitele Jedličkovy školy a tyto ředitelské role bych postavila na stejnou úroveň. Pozvedlo by to autoritu i kompetence ředitele a zástupce škol, dále by se zlepšila efektivita a rychlost při řešení témat na všech úsecích. A pokud by fungovalo vedení školy v tomto složení, zaměstnanci by ho podstatně více respektovali.

11. Jaké jsou nebo byly vztahy s ostatními zaměstnanci školy?

Zde uvádím pouze úryvky z odpovědí jednotlivých respondentů, a to z toho důvodu, že jejich odpovědi na tuto otázku byly obsáhlé.

J: Nemůžeš opustit třídu, takže mezi zaměstnance se člověk moc nedostane. Já se přiznám, že vizuálně pedagogy znám, ale nevím, jak se jmenují. A tým se schází jednou za uherský rok. A další věc je ta, co si mám říkat s paní psychologkou, která ty děti nevidí, není s nimi, a tudíž nezná jejich nálady, jejich potřeby, ona to zná z papíru a z diagnózy, a chce diskutovat. A tu konkrétní situaci není schopna řešit. A když jsme to my chtěli řešit, tak se to proti nám obrátilo.

R: Já bych řekla, že dobré, protože tím, jak pracujeme v týmech a potkáváme se se zástupci všech odborností, které tady jsou - v těch týmech jsou jak učitelé, tak vychovatelé, zdravotníci, logopedka - takže já bych řekla, že dobré.

Závěr:

Z těchto odpovědí, je zcela jasně patrné, že jsou protikladné. Díky poznatkům z mé praxe se mohu přiklonit pouze k respondentce "J".

Z odpovědí se domnívám, že se pedagogický sbor s novými členy neseznamuje (dle odpovědí respondentů "A" a "J"), a to je hrubá personální chyba. Není možné dobře kooperovat, a tudíž vytvářet dobré podmínky pro studenty, když se kolegové neznají.

V tento moment bych také ráda podotkla, že podobná situace je i ve vztazích mezi pedagogy a zdravotním personálem. Nevěděla jsem o něm po celou dobu své praxe a někteří pedagogové o něm jen slyšeli.

Dle mého názoru by na začátku každého školního roku měla proběhnout porada pedagogů, kde by měli být nový členové sboru představeni a toto seznamování by mělo proběhnout i mezi ostatními úseky, a to nejen co se týče škol, ale také zařízení, která se školou

spolupracují. To znamená i vychovatelé na domově Topolka, fyzioterapeuti či ergoterapeuti. Dále bych se chtěla zmínit o Rukověti zaměstnance JÚS, která je velmi přínosná, ale není mezi nově příchozími zaměstnanci či praktikanty rozšířená, čímž popírá svůj původní záměr a stává se de facto bezpředmětnou. Já jsem se s Rukovětí setkala až při realizování průzkumu, a to až po své praxi.

12. Pokud byste něco v Jedličkově škole potřebovali, co by to bylo? Co Vám zde chybí?

Respondent "Š" je citován částečně. Následovnou částí projevuje zájem o lepší fungování knihovny a vyslovil přání, aby knihovna byla kulturním centrem školy.

A: No, když jsem učila děti pracovat s křídou, tak ji často zlámaly, a když jsem si šla v krátkém časovém úseku pro další, tak mi bylo řečeno, že už jsem si je vybrala.

M: Nezaplatili mi peníze, já nevím. Já už po nich nic nebudu potřebovat, protože vím, že by mi všechno akorát naslibovali, a potom by stejně nic nebylo.

Š: Já si myslím, že mně schází kompenzační pomůcky. Trochu se to lepší, ale pomalu. V jiných zemích se ví a funguje to tak, že když klient přijde, tak se pracuje na tom, aby měl klávesnici, aby měl ty pomůcky, učebnice a tady do toho máme daleko.

Závěr:

Dost mě šokovala odpověď, že jí chybí vše, a to od pedagoga s dvacetiletou praxí. Mně, jakožto pedagogovi, chyběly názorné pomůcky, které se našly až po polovině školního roku objevením dalšího kabinetu. A to mimo jiné naznačuje, že velká migrace učitelů zde nebyla prvním rokem. Kdyby se totiž vyměnilo řekněme 20% pedagogického personálu ve školním roce, informace o existenci kabinetu by se asi neztratila.

Tato situace může nastat tehdy, je-li počet odcházejících pedagogů a asistentů vyšší a situace se opakuje každý rok. Také zde chybí nejen pitný režim pro děti, ale především pro celý široký personál. V základní škole chybí jakýkoliv automat na nápoje a až do otevření kuchyně v 11.30 hod. je možnost pít pouze kohoutkovou vodu (v případě krátkodobých praktikantů docházelo k tomu, že museli pít vodu z kohoutku tak dlouho, dokud si nepřinesli vlastní nápoje či hrnek). Což je nejen neestetické, ale především nehygienické.

Dále se pozastavuji nad tím, že je problém zajistit základní věci jako je třeba křída, když hovoříme o instituci, kterou zřizuje hlavní město Praha, má svůj nadační fond a také podporu soukromých dárců i své zdroje.

Ve třídách jsem nenacházela tolik kompenzačních pomůcek, jak jsem očekávala, ovšem třídy jako takové byly pěkné. Zařízení působilo nově nebo zachovale.

13. Pokud něco prosadíte, jak to vypadá s realizací?

M: Jediné co jsem chtěla, bylo proplacení suplovaných hodin a pomůcky, a to na mě pan ředitel koukal a kroutil hlavou. A říkal, že paní učitelka, co tu byla přede mnou, ta pokusy dělala (tudíž měla pomůcky). A její dcera (také zaměstnanec) za mnou mohla dávno přijít. Aby mi řekla, že to tam má máma zamknuté a že má od toho klíč. Takže žádná pomoc, nic. Taky mně slíbili, že jestli vezmu třídnictví, že mi pomohou s komplexním hodnocením. A nic.

N: Já jsem byla spokojená. Když jsem chtěla jít s dětmi ke klavíru, mohla jsem, když jsem si chtěla přivést kolegu s kytarou do hudební výchovy, tak jsem taky mohla.

Závěr:

Z průzkumu jsem nabyla dojmu, že co se prosazování týče, prosazuje svou vůli hlavně vedení školy či někteří pedagogičtí starousedlíci.

Mně se hlavně nelíbil nezájmem o třídu s hyperaktivními dětmi, ale obrovský zájem byl o třídu, kterou pedagogové nazývali “spící třída“, když se řešilo rozdělení tříd v následujícím školním roce. Zde je tedy viditelné, že pedagogický sbor je nemotivovaný, nejednotný a unavený.

Z odpovědi respondentky “M“ je jasně znát, že pedagogický sbor se nezná dobře a že dochází ke změnám v pedagogickém sboru ve velkém měřítku. Dále je u ní jasná velká nespokojenost s platební spolehlivostí JÚS, jak už zmínila v předešlé odpovědi.

Důkazem, že se pedagogický sbor velmi mění, je i to, že pan ředitel neví, kde se nachází kabinet nebo skříň s pomůckami. To znamená, že se tyto pomůcky neustále přesouvají k novým vyučujícím, až se někde zapomenou.

Oproti tomu praktikanti pod vedením zástupce ředitele jsou spokojení, a co si ve své skromnosti rozumného prosadí, to je jim povoleno.

14. Funguje týmová práce, pokud ano, jak?

N: Fungují především malé týmy, které si vypomáhají, jak to jen jde, ale v širším slova smyslu asi těžko. To by se potom dozajista dobře vědělo, kde je který kabinet. A kdybychom fungovali jako tým, tak bych vždy předem byla informovaná o změnách ve výuce, a nebo bych byla informovaná a přizvaná ke komplexnímu hodnocení a třídním schůzkám.

Š: Týmová práce nějakým způsobem funguje. Já mám jiné představy. Uznávám, že je prima, že se to prosadilo. Moje představy vycházejí z doby, kdy jsem pracoval na psychiatrii. Myslím, že tady týmová práce funguje celkem kvalitně, když není nějaký problém. Ale když je větší problém, tak to přestává fungovat.

Závěr:

Z mého pohledu jsem si jistá, že funguje péče o klienta na jednotlivých úsecích, to znamená, že jsou výsledky, když klient chodí na terapie (ergoterapie, logopedie, fyzioterapie, i školní psycholog s dětmi mluví), ale pokud se tyto úseky nepropojí, tak se nikdy Jedličkův ústav a školy nestanou špičkovou institucí. Nebo takovou institucí, jakou sám sebe JÚS prezentuje.

Týmy pracují hlavně z kolegiálních důvodů, nikoliv ze zájmu o klienta. Pedagogové nejsou finančně motivováni v práci, která je velmi náročná a ztrácejí velmi brzo zájem vyvinout jakékoliv větší úsilí nad rámec svých základních povinností. Opět se tedy dostáváme k otázce financování JÚS. Jestliže je JÚS státním zařízením, dotovaným nadací a soukromými dárci i z vlastních zdrojů, jak je možné, že jsou pedagogové tolik nespokojeni se svým platem? Bohužel jsem nepronikla do informací o financování JÚS, protože to nebylo pro mou praxi podstatné.

Ovšem v průběhu průzkumu a praxe jsem zjistila, že právě finance JÚS jsou hlavním klíčem k pochopení chodu JÚS. Finanční stránka zjevně ovlivňuje vnitřní strukturu týmů tím, že způsobuje odchod nespokojených zaměstnanců.

A úsek paní "R" je jakousi uzavřenou komunitou, o které ostatní úseky moc nevědí a nekooperují s ní.

Dále bych o fungování týmu zdůraznila odpověď u respondentky "J" v otázce č. 11 a její výrok: Tým se schází jednou za uherský rok.

5.3 Práce s klienty

15. Se kterými dětmi jste pracoval/a?

A: Pracovali jsme s dětmi s kombinovanými vadami. (viz odpověď na otázku č. 18)

J: Hlavně s dětmi s kombinovanými vadami.

M: S celým druhým stupněm, pak se střední školou, praktickou školou, kde jsem měla třídnictví.

N: Mně to přišlo jako velký nesourodý mix.

Závěr:

Z odpovědí v průzkumu vyplynulo, že nikdo nehovořil o konkrétních diagnózách, a používalo se jen velmi nekonkrétních termínů. Z toho usuzuji, že informace o diagnózách nejsou pedagogy více studovány. Tomu odpovídá i jejich neznalost umístění a obsahu tzv. Modrých desek.

Z mé zkušenosti mohu říct, že ve škole je velká škála diagnóz. Opravdu je tu mnoho velmi různých dětí. Co se týče základní školy, jsem si jistá, že některé děti by v Jedličkově škole neměly být. Pro konkrétní představu uvádím náskres u 23. otázky, týkající se integrace. V jeho centru je "adekvátní klientela", která je ve většině. Avšak okrajové části znázorňují její opak.

Jsou tu tedy 2 skupiny: jedna by se dala integrovat, ale ta druhá je tak těžko vzdělávatelná, že by bylo lepší vymyslet pro takové děti jiný program (nebo zařízení), než klasické hodinové vyučování.

Kupříkladu při jednom mém náslechu bylo ve třídě dítě, které jen leželo ve své postýlce, a mělo „svůj svět“.

Vyučující při výuce na takové dítě neměl čas a ani ono dítě si z této konkrétní hodiny nic

neodneslo. Ovšem toto byl pouze můj dojem a dále jsem se tomuto případu více nevěnovala.

Tedy velká diference diagnóz v jedné třídě vede pouze ke zhoršení kvality výuky. A také co se týče věku dětí ve třídách, mám velké výhrady. Jsem přesvědčená o tom, že děti si odpovídaly spíše věkově, než schopnostmi. Nemyslím si také, že by pak číselné označení třídy odpovídalo schopnostem dětí v ní. Dle mého názoru, pokud děti dochází do této školy, jsou tedy shledány vzdělavatelnými a měly by být k sobě řazeny dle schopností. Nikoliv dle věku.

U tázané "A" je dobré se zaměřit ve spojitosti s touto otázkou, na odpověď u otázky č. 18. V její odpovědi jsou třídy popsány podrobněji.

16. Máte nějaké osvědčené techniky, které Vám při práci s klienty pomáhají?

J: Relaxace, zklidnění, uvolnění, rozvoj jemné motoriky, práce s pozorností.

M: Hlavně dát každému lejtro s učivem a co nejvíce dělat pokusy a názorně ukazovat.

N: Já jsem se hlavně řídila přípravou na vyučování. A za pomoci velké dávky empatie se dá poznat, jak s klientem spolupracovat, co na něj platí nejlépe, dále jsem využívala zejména školu hrou a názorné učení.

Závěr:

U těchto odpovědí, jsem si jistá, že všem tázaným práce s dětmi není lhostejná. Všichni odpověděli tak, že bylo znatelné, že nad svým působením v Jedličkově škole přemýšlí.

Zejména tedy paní "R" hovořila rozsáhlým způsobem o technikách, které při práci s klienty využívá. Jmenovala znakový jazyk, stan, maňásky, terapii loutkou. A i její pracoviště je pro využívání všech zmíněných technik pěkně vybavené.

17. Jakých výsledků jste s dětmi dosáhl/a a jak se následně projeví v konečném efektu? Uveďte jeden konkrétní případ.

A: Probrali jsme učivo. Co se týče mého pracovního nasazení, tak já jedu na výkon ale posléze mi bylo řečeno, že mám ubrat. Když někdo přišel do třídy, tak se divil, co ty děti umí

a v říjnu si na mě stěžovali, že mám vysoké pracovní tempo, že tam se jede na pohodu. Takže já jsem ubrala. A za minimální mzdu, proč ne.

Ale standardní učitel, který přijde zvenku a má různé alternativní metody a formy práce s dětmi, tak je v této škole nemůže uplatňovat.

Je málo asistentů, protože každý klient má individuální plán a kdybychom to dělali poctivě, tak by jsme tam museli mít ve třídě asistenty tři.

M: Já bych řekla, že jim v těch hlavách zůstalo dost málo. Něco jim tam zůstalo, ale ne tolik, kolik bych chtěla. Že to zas takový efekt nemělo.

Závěr:

Zde dle odpovědí vyplynulo, že dlouhodobé odborné pozorování nám může poskytnout jen jeden pedagog z pěti, a to opět poukazuje na vysokou migraci pedagogů. Nutno podotknout, že dle mých rozhovorů s rodiči dětí v Jedličkově ústavu, jsou rodiče spokojeni - a to hlavně díky fungování jednotlivých sekcí terapie.

Posuny u dětí hodnotí pozitivně, ale je nutné podotknout, že rodič je především laik a je spokojený, když vidí jedničky a pochvaly, kterých děti v Jedličkově ústavu mají dostatek. Zarážející je, že když se ptám na posun, odpovědi se týkají a obsahují odkazy na probraného učiva, nikoliv jiných poznatků, zlepšení v oblasti dovedností - kupříkladu hybnosti klienta, nebo např. zlepšení chování atd. Vyvozují z toho, že spolupráce jednotlivých úseků JÚS není na dobré úrovni.

Tato otázka byla konstruovaná jako prostor pro prezentaci výkonů a výsledků práce s klientem. Dalo by se říct, že se respondenti mohli pochlubit. A pedagogové tak neučinili. Sama jsem se velmi divila, když mi bylo vysvětleno, že se „jede“ ve vyučování „na pohodu“.

Hodnotím to záporně, protože si myslím, že škola je místo, kde by se všichni měli těšit z nějakých výkonů. A jsem si jistá, že JÚS je místem, kde má být zahájena integrace v tom smyslu, že se zde v porovnání s ostatními školami může klient orientovat, profilovat a stimulovat. A dále se učit tomu, jaké jsou jeho klady a zápory. To se ale nestane, pokud se bude ve třídách udržovat pouze a jen pohodové klima, které je jistě dobré, ale měl by k němu existovat zdravý protiklad. Dále se tímto znemožňuje sociální učení. Protože „tam venku“ není jen pohodové klima.

A tak se mi zdá, že Jedličkova základní škola je továrnou na spokojené děti a rodiče. Nikoliv dobrou školou, která pomůže klientovi hledat životní zaměření s ohledem k jeho

schopnostem a možnostem.

18. Jak dochází k sestavování tříd a týmu zaměstnanců, který bude přidělen ke třídě?

Zde neuvádím kvůli značné rozsáhlosti odpovědí jejich celé znění.

A: K sestavování dětí do tříd neznáme klíč. Těch dětí by mělo být ve třídě málo, ale my jsme jich měli sedm, když by to byla skupina čtyř nebo pěti dětí tak jako jo. V jiném případě to nejde zvládnout a probíhá frontální výuka, která v takovéto třídě není dobrá.....
.....A to bylo také tím, že tam byly rozličné diagnózy. A ty děti to nemají napsané jako primární diagnózu a ADHD, i když je nejzjevnější, není to jeho primární diagnóza. A nemají zde být děti mentálně postižené. A ty tam jsou. Bylo přijato dítě s kolizí chůze a častými angínami. Úplný nesmysl, nemocný byl dvě hodiny. A taky hodně postižené děti třeba s dětmi s hyperaktivitou.

J: To nevíme. Třídu sestavuje vedení a třeba já jsem se s dětmi a jejich diagnózou setkala, až při jejich výuce v září. Byly smíšené děti s velkým fyziologickým postižením s dětmi s hyperaktivitou a autisty..... Ale třeba co se týče střední školy, tak si myslím, že jsou třídy dobře sestavené.

M: Nejvíce mi vadilo spojování tříd, protože když máš tři třídy a každý má jiné učivo a zvládnout to za ¾ hodiny, tak to nejde.

N: Vůbec netuším, kdo sestavuje třídy, ale myslím si, že odborník to nebyl. Ve třídě je většinou jeden pedagog a jeden asistent, což nestačí a hlavně asistují ženy, ale kupříkladu při pomoci klientovi sedat nebo vstávat to chce hodně mužské síly, a ta v Jedli chybí.

Závěr:

Tato otázka patřila k těm, při kterých respondenti nejvíce hovořili, dá se tedy soudit, že právě toto je velmi diskutovaným tématem.

To, jak jsou děti do tříd umisťovány, rozhodne o tom, co a jak se daný školní rok ve třídě naučí. Myslela jsem si, že sestavování tříd a týmu bude na základě posudků dítěte

od jednotlivých úseků a následovat bude sestavování týmu, který bude o třídu pečovat. Z praxe vím, že tomu tak není. V praxi to vypadá tak, že probíhá výuka, a to jedním pedagogem, tudíž hlavně frontální výuka, která ve většině tříd není vhodná (kvůli jejímu nevhodnému sestavení) a do třídy je přidělen jeden praktikant nebo asistent.

O tom, jak jsou třídy sestavované, nerozhodují ti, kteří s nimi budou pracovat, ale ti, kteří dají „stejně ke stejnému“ podle nějakého kritéria. Ale protože je zde velmi mnoho různých diagnóz, domnívám se, že se kritéria degradují na velmi banální. Kupříkladu věk, stejná mobilita, a tak podobně.

Protože nedochází k pedagogickým poradám s velkou účastí (spíše se scházejí malé skupinky), nemůže nikdy dojít k sestavování tříd za přičinění pedagogů nebo výměny žáků ve třídách podle jejich vlastností, schopností a možností.

Paní “R“ uvedla, že se o třídu stará pevný tým, a to třídní učitel, vychovatel - ať už v klubu nebo na internátě, lékařka, logopedka, sociální pracovníce, fyzioterapeut, speciální pedagog, psycholog. Ovšem to nemohu potvrdit, zejména co se týče speciálního pedagoga a psychologa. O zdravotnickém personálu ve škole jsem taktéž nevěděla a dozvěděla jsem se o něm až v průběhu průzkumu.

Je však otázkou k zamyšlení, pokud je tedy kolem třídy tolik odborníků, kteří se podílejí na jejím sestavování, proč je pak pro pedagogy tak náročné v ní vyučovat. Dalším důležitým faktem je i to, že děti do tříd přicházejí i v průběhu školního roku.

Pan “Š“ zase hovořil o náročné práci přijímací poradny. Tato otázka také souvisí s existencí takzvaných Modrých desek, kde se mají zakládat záznamy o konkrétním klientovi. Respondentka “J“ uvedla, že se s diagnózami svých žáků seznámila až v září při výuce. Nikdo ony Modré desky neuváděl jako zdroj informací. Důvodem proč jsem nemohla realizovat výzkum na téma vývoj a postup jednotlivce pod vlivem Jedličkovy základní školy, byla nedosažitelnost těchto Modrých desek. Pedagogové nevěděli, kde jsou.

5.4 Péče o klienta

19. Jak je to se zdravotním personálem?

P: Nevím, nesetkala jsem se s ním.

M: Vůbec jsem tam nikoho neviděla. Jednou se mi chlapec praštil o zem a nic.

N: Dozvěděla jsem se o něm, až když už jsem v Jedli nedělala.

Š: Zdravotního personálu se hodně zmenšil oproti situaci, která tady byla dříve. Většinu méně náročných zdravotních úkonů věci přebírali asistenti pedagoga. Takže třeba dávají děti na záchod, což dříve dělaly sestry.....Zdravotní úsek můžeme rozdělit na rehabilitační sestry a zdravotní sestry.

Závěr:

Vzhledem k tomu, že Jedličkův ústav a školy jsou hojně dotovány, nemohu se ubránit dojmu, že zdravotního personálu je zoufale málo a na jeho místo ~~nej~~ nastupují asistenti a praktikanti, kteří nejsou vyzbrojeni zdravotnickým vzděláním, ale spíše humanitním cítěním. Abych byla konkrétnější, nezdráhám se zde napsat, že JÚS místo shánění a vyplácení adekvátního počtu zdravotníků, raději nabírá praktikanty. Ti pak společně s asistenty vykonávají činnost, na kterou nejsou školeni. A než aby se ve třídě čekalo na zdravotní personál, který by vykonával adekvátní zdravotní péči, praktikanti klienta raději odbaví hned, než aby čekal.

Dle slov některých zaměstnanců je jedna zdravotní sestra na jedno patro. To znamená, že by měly být standardně k dispozici čtyři zdravotní sestry. Pracovala jsem hlavně v prvním a druhém patře, ale během své praxe jsem se se zdravotnicí nesetkala, ani nebyla obeznámena s její přítomností.

20. Je péče o klienta v JÚS dobrá? V čem ano a v čem ne?

A: Celkově si myslím, že ta péče o děti je až moc dobrá, to by v jiném ústavu neměly.

J: Ty děti jsou zvyklé, že jim ti lidé v ústavu slouží, takže kdybychom tam zůstaly déle, tak by po každém chtěli, abychom je dávali na záchod, umývali jim zadek. Děláte sluhy co nejdéle, protože oni jsou postižení, vy jste zdraví, tak trpte. A že by hubená asistentka měla zvedat stokilovou klientku, je každému fuk. I kdyby jí praskla záda, ať, ty jsi zdravá, to máš za to.

Š: Já si myslím, že je dobrá. Mám představu, co se týče České republiky, že Jedličkův ústav hraje první ligu, možná ani nemá konkurenci, co já vím z Liberce nebo z Brna. Ty služby u nás jsou komplexnější, pro mě i zajímavější, ale ne vše se zvládá.

Závěr:

Všichni respondenti se vyjádřili o péči kladně, děti jsou opečovávané dobře (terapie, komunikace, výchova) a myslím si, že mnozí zaměstnanci jsou i citově zainteresovaní a právě díky tomu je péče o děti v JÚS dobrá.

Je to poznat i na odpovědích na otázku: Co Vám v Jedličkově škole chybí?

Odpovědi jsou směřované hlavně na potřeby dětí, nikoliv pedagogů a personálu.

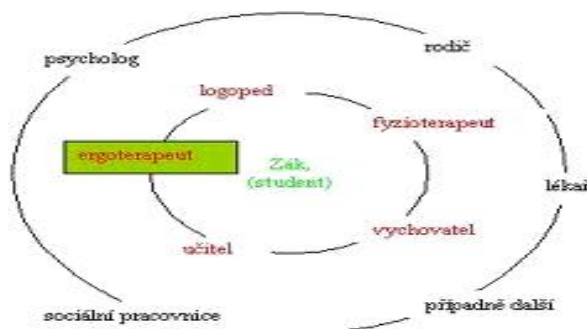
Takovéto klima hodnotím velmi kladně. Stejně tak jsou klienti spokojení s terapiemi.

Je pravdou, že co se týče počtu terapií a jejich dostupnosti pro klienta, jsou v JÚS tyto služby nabízeny a uplatňovány v širokém spektru a dobré dostupnosti.

Ovšem i tady bych chtěla podotknout to, že pokud nebude podpořena komunikace lidí z jednotlivých úseků, nemůže dojít k efektivnímu a flexibilnímu využívání těchto služeb. Tedy jejich flexibilnímu nastavování tak, aby klientovi vyhovovaly dle jeho aktuálních potřeb.

Péče o klienta se taktéž odvíjí od kvality komunikace zaměstnanců. Dochází-li k nepříznivým zaměstnaneckým vztahům ve větší míře, které jsou zapříčiněny hlavně nepříznivou finanční situací pedagogů, má to za následek i zhoršení péče o klienty.

21. Co si myslíte o terapiích (ergo, logo, fyzio) Jsou na dobré úrovni, sledujete jejich výsledky?

A: No, jestli je žák jako sluníčko, jako na tom obrázku, tak to tak určitě je. No, tam to musí fungovat, protože kdyby si oni (terapeuti) pro ty děti na terapie nepřišli, tak by neustále seděli jen ve třídě.

M: Já nevím, na jaké jsou úrovni. Je dobrý ten servis. Je tam plno V JÚS je množství terapeutů a ti s nimi dělají. Brali mi děti přímo z vyučování.

N: Co se týče terapií, tak myslím si, že jsou funkční a je dobře, že tam jsou, ale co se týče komunikace mezi pracovníky jednotlivých sekcí, tak si myslím si, že neprobíhá ani v dostatečné míře.

Závěr:

Všichni respondenti se vyjádřili k terapiím v tom smyslu, že jsou na dobré, nebo velmi dobré úrovni. Já si myslím, že v České republice, co se týče koncentrace terapií, je JÚS špičkovým zařízením. Na terapie pro jednotlivce jsou děti systematicky odváděny z vyučování ve stanovených dnech a hodinách. Každý klient má svůj rozvrh terapií. Dle mého názoru je velmi těžké zkoordinovat terapie s rozvrhem dětí a myslím si, že v JÚS se to celkem daří skloubit.

Bohužel je také pravda, jak uvádí respondentka "A", že pokud by si terapeuti pro děti nechodili, seděli by jen ve třídách. Není totiž v silách pedagoga zajistit nějaký pohyb všem dětem ze třídy. A je tomu tak právě pro nedostatek personálu (zejména mužů), kteří mají sílu manipulovat s klienty.

Dále respondentka "R" rozebírá pobyty dětí v lázních, kde mohou trávit i celé prázdniny.

22. Probíhají mimoškolní aktivity? Pokud ano, jaké jsou?

A: My nevíme, protože my, jako pedagogové jsme žádné neplánovali, to je věcí klubu a výchovy a ty byly na relativně slušné úrovni a hlavně byly pro ty děti přístupné finančně.

P: Rodiče přispívají na nějaký klub a z toho jsou pořádané velmi pěkné akce pro děti. Myslím, že děti jsou s jejich úrovní tímto spokojené.

Š: V dřívějších dobách, když zde probíhaly audity, tak byly lépe hodnoceny mimoškolní aktivity, než celková úroveň škol. To je vidět i na těch hodnoceních sportovního klubu, že jsou na špičce celé republiky.

Závěr:

Mluvílo se jak o jednorázových akcích s tradicí, tak i o těch, které probíhají systematicky po celý školní rok.

Mimoškolními akcemi jsou výlety, prázdniny nanečisto, vánoční trhy, vánoční besídky, benefiční koncerty, ples, práce s keramikou, textilem a dřevem, muzikoterapie, školní vaření.

Tyto mimoškolní aktivity jsou na velmi dobré úrovni, avšak pedagogové o ně nejeví příliš velký zájem (je to vidět na fotografiích z těchto akcí).

A vzhledem k tomu, že pedagoga ve škole považují za jakýsi styčný bod, je velká škoda, že se akcí neúčastní ve větší míře.

Jejich nezájem plyne zřejmě z nechuti způsobené nízkým platovým ohodnocením a

následně narušenými vztahy s kolegy. Dále v tomto momentě hraje velkou roli i špatná komunikace mezi jednotlivými úseky JÚS.

Co se týče rodičů a klientů, myslím si, že jsou velmi spokojeni.

Na těchto akcích také vznikají často i kamarádské vztahy rodičů těchto dětí, a to má velký význam nejen pro rodiče a jejich děti, ale také pro celý chod společnosti.

Nutno ale říct, že se Jedličkův ústav a školy velmi podílí na medializaci a prezentaci těchto mimoškolních aktivit své školy více, než na prezentaci vzdělávání svých klientů, což je dle mého názoru zcestné. Pokud by se škola prezentovala jako relaxační centrum s možností výuky, nebylo by to tolik zavádějící, ale zdá se mi, že tyto mimoškolní akce mnohdy vzdělávací činnost JÚS zastihují.

23. Nebylo by možné některé děti spíše integrovat do běžných tříd?

A: No zdálo se mi, že některé děti jde integrovat (souhlasila, že by se jedna pětina dala integrovat), ono je to také o tom, že rodiče chtějí, aby dítě chodilo do Jedličkova ústavu, a podají si žádost, ke které se vyjadřuje vedení školy.

J: (Souhlasila, že by se dala jedna pětina integrovat.) Jedna holčička ve třídě by se určitě integrovat dala. Je na vozíčku, ale jinak v pořádku, tady zakrní.

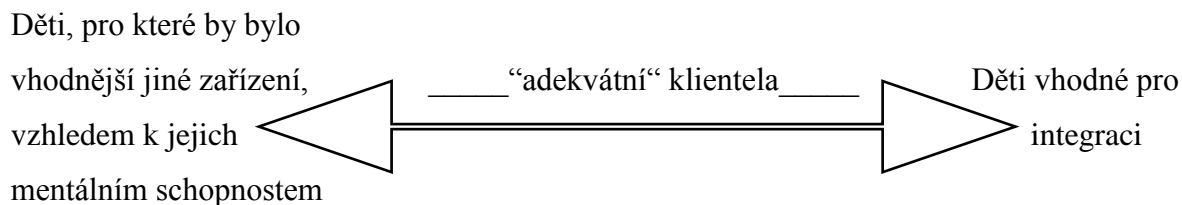
M: Takhle, úplně pár dětí by jsme asi zase vybrali, ale i když to dítě je třeba chytré, tak zase třeba nemůže psát. Myslím dvě holky, dále jednoho kluka. U malých dětí nevím, ale z deváté třídy bych vybrala jednoho kluka a jednu holku. Dali by se integrovat, ale s asistentem. Ale pár dětí bez pomoci by se taky dalo integrovat.

R: Tak to je otázka. Asi dalo. Je to tím, že systém je propustný, přicházejí děti k nám a odcházejí do integrace a zase děti z integrace přicházejí k nám, třeba na druhý stupeň do osmé, deváté třídy, na střední školu. Takže si myslím, že tady ta migrace mezi dětmi je. Určitě je to vždy podle požadavků rodičů.....

Závěr:

Obrázek studijních předpokladů klientů Jedličkovy základní školy.

Všechny děti v Jedličkově základní škole

Dle mého prvotního názoru jedna pětina klientů do JÚS nepatří a dala by se integrovat do běžných tříd. Pro další pětinu by se našlo vhodnější zařízení (kupříkladu pro děti s logopedickými obtížemi).

Ovšem pokud se jedná o přístupnost a rozmanitost rehabilitací nabízených v JÚS, tato bilance se zmírní. Ale nezdá se mi, že všechny děti, které jsou umístěny a vzdělávány v JÚS, jsou těžko integrovatelné. Při integraci hraje roli velké množství aspektů. Počínaje schopnostmi a povahovými rysy dítěte, až po bezbariérovost školy, kam by se dítě mělo integrovat.

Proto se po hlubším zamyšlení nad tímto tématem vzdávám myšlenky, že by se dala jedna pětina integrovat a ponechávám pouze stanovisko, že určitě v JÚS existují děti, které by mohly a měly být integrované. Je také pravda, že dříve v tomto zařízení pobývalo více dětí a hlavně hodně těch, které byly takzvaně “na hraně integrace“. Dnes v JÚS také jsou, ale je jich daleko méně. Myslím si, že je to dobře. Ale kladla bych větší důraz na poučení rodičů v tomto ohledu. Důraz na to, aby rodiče sami chtěli dítě co nejdříve integrovat, pokud to bude možné.

24. Jaká jsou negativa pobytu dětí v Jedličkově škole?

N: První negativum je to, že některé děti tam podle mě nepatří. Nedbá se tolik na integraci. Já vím, že v tom hraje roli spousta jiných aspektů - jako dostupnost školy a tak. A pro rodiče to vypadá jako fajn škola. Ale nedbá se moc na kvalitu vzdělání a ani na kvantitu. Takže dítě není rozvíjeno tak, jak by mohlo. Ale pozitivum je, že do budoucna je dítě zvyklé vnímat své znevýhodnění bez větších problémů.

Š: Spousta věcí. Malá aktivitu u některých dětí, chybí jim parlament z dětí, že by se spolupodíleli na chodu školy. Pozitivum je, že jsou k sobě tolerantní. Negativum je, že si zvykají na život jako v bavlnce, ale pak je to jiné.

Závěr:

Dle mého názoru a praxe se jednoznačně odráží negativum v tom, že tempo třídy určuje nejslabší žák.

Poučení, které se od vedení JÚS dostalo nejen mně, je takové, že v Jedličkově škole se „jede na pohodu“. To znamená, že když nastavíte úroveň poskytování informací na nejlepšího žáka, pro ostatní to není pohodlné. Pokud se do takového systému dostanete od první třídy, je jasné, že již na jejím konci jste ve velkých ztrátách. A výsledkem kupříkladu je, že v deváté třídě při výuce fyziky si děti bez logopedických obtíží s dobrými intelektuálními schopnostmi a bez vady zraku, neúměrně pomalu četly popisky pod obrázky.

Samozřejmě velkou nevýhodou je i to, že se do JÚS dostávají děti, pro které by byla vhodnější jiná zařízení či integrace do běžných tříd. (viz obr. „Všechny děti v Jedličkově základní škole“)

Dalším velkým problémem je zkreslené vnímání rodičů, kteří nejsou dle mého názoru dostatečně informovaní o nevýhodách pobytu dětí v JÚS.

Tímto ovšem nechci znevažovat výhody. Spíše si přeji vyslovit přání o větší informovanosti o nevýhodách.

5.5 Hodnocení, známkování a profilování klienta

25. Co znamená v Jedličkově základní škole „jednička“?

A: My nehodnotíme jen jedničkou. Hodnotíme slovně i známkou. Jsme na ty děti hodní, ale o tom se tady nemluví, JÚS je stát ve státě, co se týká školství. Zeď hlavou neprorazíš a i páni docenti a profesori z tvojí fakulty ti budou říkat, že jsi měla malý vzorek, že jsi výzkum špatně vedla, že jsi měla zavádějící otázky. Hlavou zeď neprorazíš, proto odcházíme pryč.

J: No, to je to co říkám, oni jsou tu na ty děti hodní a potom ty výstupy a kompetence jsou prostě hrozné. A to se řešilo i na pedagogické poradě, že někdo tady ve škole propadl. Vezměte si, že ty děti si tu udělají maturitu a papírově jsou si rovni s dětmi, které jdou z gymnázia, a to prostě nejsou.

Š: Já na základkách učím spíše výchovou. A mám představu řešit věci spíše postojové. Jednička znamená, jak aktivně pracuje na sobě a chce se sebou něco dělat.....

R: Tak to by byla otázka spíše pro školu.

Závěr:

Dle vyjádření respondentů "A" a "J", čili pedagogů, je jasné to, co tvrdím, a sice že JÚS nenaplnuje všechna svá tvrzení o podstatách profilování klienta. Pokud ve známkování není diference, nedá se zjistit nadání žáka, pokud se pedagogové střídají, přináší to jen další zmatky.

O Modrých deskách, ve kterých se evidují záznamy o klientech, ví málokdo z pedagogů. Tudíž se mi i jejich idea zdá být nenaplněná. A tak je daleko jednodušší opět jen známkovat mírně a vstřícně, než aby se pedagogové, kteří jsou nemotivovaní, nějak více snažili. Navíc je příprava slovního hodnocení obtížná (nejen časově), a proto ji nemotivovaní zaměstnanci spíše neprovádí.

Odpověď respondentky "J" je směřovaná na střední školu. Ale neučila tam. Mně se zdá, že v případě střední školy v JÚS je situace o dost lepší, než je tomu v rámci ZŠ, ale toto tvrzení by bylo na další samostatný průzkum. U odpovědi respondentky "R" (která působí jako školní psychologka) se potvrzuje můj názor, že zde nefunguje dostatečná spolupráce mezi pedagogy a psychologem.

Podle mého názoru, je celkem podstatné, aby pedagogové znali názor psychologa a naopak. Nejen co se týče známkování a slovního hodnocení.

Fakt, že psycholog a pedagogové v JÚS spolu nespolupracují, je zřetelný na několika místech tohoto průzkumu.

26. Používáte slovní hodnocení? Pokud ano, jaké jsou jeho výhody a nevýhody?

Tato otázka přímo souvisí s otázkou číslo 14 ve znění: Funguje týmová práce?
Pokud ano, jak?

A to z toho důvodu, že se v odpovědích tazání odkazují na týmovou práci. Týmová práce, nebo pohovor s někým z týmu by měl totiž být pramenem komplexního hodnocení a podpora pro slovní hodnocení.

A: Děláme buď širší slovní hodnocení, anebo tu známku. Ale nevýhoda slovního hodnocení je v tom, že rodiče nevědí, že vlastně dítě má čtyřku, protože slovní obrat “prospěl s pomocí asistenta“ pro laika vypadá, že dítě má jedna mínus. Není nikde daná norma toho, co je ve slovním hodnocení, jednička, dvojka a tak dále. A když se mě maminka zeptala, jakou známku by mělo její dítě, tak jsem jí řekla, že žádnou, protože jsem jí nechtěla ublížit tím, že bych jí řekla, že čtyřku.

J: Rodič se o tom dítěti dozví víc. Ale nejsou standardy toho, jaká slova se používají při jedničce dvojce a tak.

M: Jo, děláme komplexní hodnocení. Každý rok a na normálních školách co já jsem zažila, se to dělá jen na konci deváté třídy.

Závěr:

Zde se ukazuje problém slovního hodnocení. V ČR totiž nejsou stanoveny standardy, neboli výběr slov, která by odpovídala jednotlivým známkám. A tak se rodič (laik) v tomto kruhu zcela ztratí. A to se týká všech škol, kde se slovní hodnocení využívá.

Slovní hodnocení v zařízení jako je JÚS, hodnotím velmi pozitivně. Znamka nemá takovou výpovědní hodnotu jako několik vět.

Já bych navrhovala, aby se slovní hodnocení rovnou konfrontovalo se známkou. Konkrétně aby slovní hodnocení bylo zakončené kupříkladu větou: Toto hodnocení by odpovídalo jedničce, dvojce, trojce atd. A díky tomu by rodič chápal v širším smyslu, jak dítě prospívá, a kde se na stupnici známkování nachází.

Na konci školního roku probíhá komplexní hodnocení. A to je velmi dobře. Je však otázkou, do jaké míry je kvalitní vzhledem k všeobecné nechuti k poradám pedagogů. Ještě

větší škodou je skutečnost, že se slovní hodnocení pravděpodobně nezakládá do tzv. Modrých desek. To by totiž znamenalo zásadní zlepšení v předávání informací o klientech.

Soudím dle toho, že pedagogové ani nevědí, kde ony Modré desky jsou, i když zpracovávají komplexní hodnocení žáků.

Nikdo z tázaných se nezmínil o pochvalách a poznámkách, které jsou také vlastně slovním hodnocením.

Dále bych chtěla podotknout, že se na prvním stupni jako výborný hodnotící prostředek používají také razítka. A protože je obrázek lepší než spousta slov, je i dětem lépe pochopitelný obrázek, než číslice.

27. Co si myslíte o integraci dětí, které projdou JÚS ?

A: Tady se hodně odráží vliv rodiny a integrace je u každého jiná a někde jinde. Co se týče střední školy, tak vím, že si děti udělají maturitu a poté nějakou nástavbu a jsou třeba integrování na poště, ale co se týče základní školy, tak si myslím, že ti rodiče mají zkršené představy. Myslí si totiž, že jejich dítě získá takové vzdělání, jako v normální základní škole, ale není tomu tak. Nemá ho tam šanci ani získat, protože struktura učiva není standardní. Pokud je alespoň trochu integrace možná, tak si myslím, že čím dřív, tím líp. Protože pokud necháte dítě dojít až do deváté třídy, pokulhávají cizí jazyky i přírodní vědy, protože děti zde mají i ve výuce velké množství terapií, a to se potom naskládá a dítěti to pak chybí. A rodič to nedodělá. A posléze je všechno jen na pedagogovi a ten to nemůže stihnout. Takže ke konci školního roku byl každý někde jinde.

J: Já si myslím, že je to velmi individuální u každého dítěte. Ale co se týče základní školy, není srovnatelná s normální základkou. Rok od roku se dítě bude propadat. Nemá šanci na integraci ze třetí třídy Jedličkárny do třetí třídy základní školy. Jedině s asistentem.

Závěr:

Pokud se “jede na pohodu” daleko se nedejde. Integrace je velmi těžký proces jak pro klienta, tak pro společnost. A tento proces musí být primárně o pravdě.

V Jedličkově základní škole dochází hlavně ke konejší klientů a jejich spokojenosti. A to způsobuje, že jsou děti ve znalostech pozadu, oproti tomu, kde by mohly být v běžné škole. Tato škola produkuje hlavně spokojené žáky, a tudíž spokojené rodiče.

A integrace do jiné ZŠ je poté střet s pravdou o stavu věcí, která ovšem dítě velmi raní.

Dále se zde nezačnou od počátku klienti profilovat do určitého směru, ve kterém by mohli mít uplatnění na trhu práce. To také znamená, že kupříkladu při rozpravě o budoucím povolání u klientů, kteří jsou toho schopni, nedochází k objevování nových pracovních pozic, které by byly určitě možné. Zdá se mi totiž, že je jen velmi úzké spektrum zaměstnání pro znevýhodněné a situace v ČR stagnuje.

Vhodné by tedy bylo, prozkoumání pracovního trhu, respektive jeho připravenost na tyto žadatele o zaměstnání.

Ovšem tato otázka není postavena nejlépe, a to z toho důvodu, že nebylo jasně naznačeno odkud a kam dítě integrovat. Dotázaní ale ve velké shodě zodpověděli, že přestoupit z Jedličkovy ZŠ do jiné ZŠ je náročné a náročnost se násobí roky, které dítě v Jedličkově ZŠ stráví.

Respondentka "R" hovořila především o tranzitním programu, který je zaveden pro klienty po vystudování, nebo po vyučení se v JÚS. Popisovala ho sáhodlouze a se zájmem. Z její odpovědi bylo jasné, že je toto téma v JÚS sledované a probírané.

28. Stará se skutečně JÚS o integraci svých klientů v tom smyslu, že najde klientovy klady a tam jej profiluje ?

A: (viz otázka č. 23 týkající se integrace dětí v JÚS)

J: (viz otázka č. 23 týkající se integrace dětí v JÚS)

N: No to sotva, jestliže se personál neustále mění a stabilnější je tak 30% personálu, jak by se mohli starat o dlouhodobější sledování, vytyčení klientových kladných vlastností a schopností. To by totiž musel někdo s klientem být ve styku celých 9 let, aby se staral o jeho profilování na nějakou činnost.

Š: Určitě. Myslím, že pozitivní sebehodnocení je základ. A myslím, že od toho je potřeba se odrazit k dalším věcem. Když se člověk nějakým způsobem nevnímá, nemá motivaci se učit, tak nevím, proč by to dělal. No jsou na to dělané týmy. Dělá se komplexní hodnocení.

Aby se vše podchytilo, sdělilo se to rodičům, hlavně aby se na tom pracovalo, ale asi to nefunguje stoprocentně. Kdyby to fungovalo stoprocentně, tak jsme zázrační, což nejsme. Je to taky dáno škálou nabídky, která se tam umožňuje, ale není optimální, hledá se to a všechny zprávy z výchovy, z rehabilitace se píšou do Modrých desek. Pak se ti všichni lidé scházejí a hledá se, co by bylo nejlepší. Je to podstata týmové práce, která funguje. V tomhle smyslu to funguje.

R: Tak určitě tady ta podpora silných stránek je, tím že je to jiné než u zdravých dětí. Je tady velká diskrepance mezi tou silnou a slabou stránkou. Je tady vždycky ta cesta podpory těch silných stránek, těch zájmů a toho, co mu jde.

Závěr:

Po odpovědi pana "Š" mi vše došlo, díky větě začínající slovy: Je to taky dáno škálou nabídky... Přemýšlela jsem nad tím, jak to v JÚS funguje s integrací a profilováním. Nyní jsem pochopila, že integrace a profilování počíná až po základní škole.

Po základní škole se vybírá další studijní směr. A taková je realita. Systém nefunguje tak, že by se od 1. třídy dítě začalo někam konkrétně směřovat. V reálu to vypadá tak, že se na konci základní školy ukáže, jestli je vhodná cesta střední školy či vyučení. Ale to je velmi málo.

Myslela jsem si totiž, že se skutečně díky tzv. Modrým deskám a práci týmů podchytí i dílčí poznatky o klientovi. Že již kupříkladu od 3. třídy bude jasnější, co klient dokáže zvládnout lépe či hůře a kupříkladu od 7. třídy se začne připravovat na kompetence nějakého vhodného povolání. Tím by se také rozšířily obzory a rozmanitost pracovních míst pro znevýhodněné. Právě zařízení, jako je toto, by měla spolupracovat s úřady práce a vytvářet nové koncepce pracovních míst a vytvořit jakousi mapu kompetencí pro jednotlivá povolání. To se ovšem děje v ČR jen sporadicky.

Do JÚS přichází a odchází z něj mnoho dětí i pedagogů, a tak je těžké cokoliv kvalitně monitorovat. Podle mého názoru by mělo být jasné a zřejmé, kdo do Jedličkovy základní školy přichází, a když už je přijat, mělo by to automaticky znamenat, že tam setrvá, a to jak žák, tak pedagog.

Bohužel, tato myšlenka neřeší kupříkladu klienty po úrazu, kteří jsou umístěni v JÚS také. U nich není při příchodu do JÚS zcela jasné, jak se budou schopni se svým handicapem v budoucnu vyrovnat. Těchto klientů je ovšem pomálu a myslím si, že vzhledem k jejich nové

životní situaci, je JÚS dobrý primární orientační bod.

Ale nemohu se tedy ubránit dojmu, že k integraci i profilování dochází jen těžko. Nehledě na to, že první dvě tázané vůbec nehovořily o nějakém dlouhodobém profilování klienta a nevěděly o tranzitním programu. Což hodnotím hlavně jako dopad neustálené obměňování pedagogického personálu.

Vzdělání na Jedličkově základní škole je devítiletý proces, v jehož centru zájmu jsou ti nejslabší žáci, a tudíž nároky na schopnější žáky, kteří by se dali integrovat, nejsou o mnoho vyšší. Začíná to tím, že nejsou žákům udělovány jiné známky než jedničky a dvojky, tudíž se ani nezjistí, co skutečně klientovi jde, a které dovednosti by se měly nejvíce precizovat pro jeho budoucnost, integraci a uplatnění na trhu práce. Degradace nároků na výkon dětí je patrná například u otázky 3. tázané “J” dále u otázky č. 17 u tázané “A”.

5.6 Sponzorování a rozvoj Jedličkovy základní školy

29. Jedličkův ústav a školy jsou státními zařízeními a jsou hojně sponzorovány. Co víte o sponzorech a co si o sponzorství myslíte?

A: Já si myslím, že si v tomto ústavu pere špinavé prachy ODS, protože pan ředitel ústavu se u nich kdysi angažoval. To takhle někdo dá sponzorský dar s tím, že jeho známý z toho bude mít předraženou zakázku.

J: Že až k nám ty peníze určitě nestečou.

M: Oni musejí mít hodně peněz, ale nevím, kde jsou. Ale já jsem už na smlouvě zezadu měla napsaný něco jako, že v Jedli je hodně práce ale málo peněz. A to je první věta pana ředitele.

N: Nevím, jak je možné, že jsou křídly, papíry a barevné křídly a barevné papíry jen na přiděl, když je JÚS státním zařízením a ještě jej sponzoruje 5 nadací a soukromí dárci.

Š: Nevím, jestli je hodně sponzorů. Takové zařízení potřebuje hodně peněz, ale základ je, že dostává peníze jako příspěvek z magistrátu. Jako střední škola, základní škola. Pak v rámci péče si připlácejí rodiče, dále je tu sociální kapitola. Takže to financování je tvořeno několika zdroji. A co se týče darů a jiných věcí, tam existují dva základní proudy. Jeden je přímo do Jedličkova ústavu a druhý je přes nadaci, což je významná věc, která občas sponzoruje pomůcky pro děti, občas i mimoškolní činnosti. Věnuje se tomu dost lidí, aby to fungovalo a chtělo by to se zeptat jich.....

R: Tohle je spíš záležitost vedení, ale mluví se o tom na různých schůzích, kdo, kolik, když jsou to velké částky. Takže se k těm informacím člověk dostane.....

Závěr:

Kudy a kam plynou peníze určené pro JÚS, je velmi těžké vystopovat a popsat. Jedno je ovšem jisté, že v Jedličkově základní škole nejsou. To je možné vyzorovat nejen z toho, že jsou pomůcky na příděl (barevné papíry, křídly a podobně), ale především z toho, že platová politika je v JÚS velmi špatná. Otázkou zůstává, proč je špatná, asi to nespočívá v tom, že by se peníze špatně přerozdělovaly, ale v tom, že v Jedličkově základní škole prostě nejsou. Určitě jsou hojně peníze používány pro terapie v rámci ústavu, ale nedělám si iluze, že pokud JÚS existuje v našem sociokulturním prostředí, že s financemi bude nakládáno jinak, než je v ČR obvyklé.

Pokud mluvíme o Jedličkově škole, kde je zapotřebí kvalitně pracující tým, aby mohla dobře fungovat idea JÚS - cituji z www stránek JÚS:

„Důraz klademe na vhodné vzdělávání, komplexní rozvoj dovedností a celkovou rehabilitaci. Naším cílem je co nejlepší integrace našich absolventů do běžného života a přirozeného sociálního prostředí.“, musí tomu odpovídat také platové podmínky zaměstnanců.

Kde jinde, než v nejvyhlášenější instituci v ČR pro handicapované, by měl být personál na nejlepší úrovni, a to napříč celou institucí. Jednoduše řečeno, nadšený a pracovitý personál za nepříznivých platových podmínek neexistuje. Tudíž se ani nedá spekulovat o kvalitě pedagogického sboru, natož pak o jeho stálosti.

Nutno ovšem podotknout, že peníze jsou určitě - jak od soukromých dárců, tak od nadace - využívány tam, kde je to potřeba. Jsou i dárci, kteří chtějí darovat konkrétnímu klientovi, nebo na konkrétní akci. Ale co se týče školy, situace s financemi není

dobrá. A myslím si, že toto bude jeden z jejích nejzákladnějších problémů.

Tázaná paní “R“ a pan “Š“ na tuto otázku odpovídali rozsáhle. Dle jejich odpovědí bylo znát, že se v problematice orientují. Avšak u pana “Š“, který vykonává funkci zástupce ředitele škol, jsem očekávala větší kritiku platových podmínek, nebo kritiku nedostačující benefitové politiky pro zaměstnance. Ale v odpovědi na následující otázku hovoří o supervizích, angličtině a znakové řeči. Jak a jestli jsou tyto benefity skutečně přístupné zaměstnancům, si lze přečíst kupříkladu v odpovědích a závěru u otázky č. 5 týkající se platů zaměstnanců v ZŠ JÚS a v odpovědích a závěru u otázky č. 7 týkající se služeb a pomoci pedagogům v ZŠ JÚS.

30. Co se pro klienty vybudovalo v minulém roce, a v minulých pěti letech?

Š: Tak v minulých pěti letech se vybudovala rehabilitační část. Dále pak bazén, ergopavilon. V posledním roce cvičná kancelář v budově školy, multiučebna. Knihovna v posledních pěti letech. Buduje se kuchyňka, získáváme celý jeden pavilon. Máme projekt, že všichni zaměstnanci můžou chodit na supervize nebo na angličtinu zadarmo. Běží projekty znakového jazyka. Mně přijdou nejdůležitější ty běžné věci. Prázdniny nanečisto, fotbalové turnaje a tyto akce se udržují několik let. Podařilo se natočit film s Jedličkárnou. A takových akcí byla spousta.

M: Nevím, ale vím, že mají i nadace. Nevím, co se realizuje ze sponzorských darů.

R: Tady se pořád něco buduje. Mně se vybavují ty zvedáky, o kterých se hodně mluví a jsou výborné. Je úžasná knihovna, která je nejenom pro klienty, ale ta není úplně nová. Dále pak rehapavilon, ale to patří do té komplexní péče. Je to hodně o těch pomůckách a těch novinkách..... Aby rodiče měli možnost to vidět jinde než v katalogu, aby měli možnost to vidět na tom rehapavilonu, aby to viděli na fyzioterapii, mohli si to vyzkoušet, protože si pak mohou říct: jo, to je přesně pro nás, a to my si můžeme pořídit domů.....

Závěr:

Z odpovědí vyplývá, že déle zaměstnaní v JÚS jsou i dobře informovaní o tom, co se buduje, kam se investuje. Ale nikdo nehovořil o konkrétním projektu a konkrétní sumě.

Dále nutno také podotknout, že nikdo nezmínil dotaci nějakých studijních pomůcek

pro školu. I když knihovnu nebo multiučebnu jistě klienti využívají při výuce. Zdá se mi však, že v těchto odpovědích stojí škola v pozadí.

V popředí jsou rehabilitace a kompenzační pomůcky, které jsou dozajista potřebné, ale když se zamyslím nad tím, že do průzkumu je zařazeno pět dotazovaných pedagogů, ale ani jeden z nich nehovořil o pomůčkách do vyučování, jsem překvapená.

6. SHRNUŤÍ

Má praxe byla velmi obohacující nejen z hlediska studenta psychosociálních studií, ale hlavně také jako pro člena pedagogického týmu, tvůrce výuky a asistenta.

Závěr tohoto průzkumu není velmi pozitivní, ale pro mne velmi přínosný a poučující.

Z průzkumu mi vyplynulo, že mé dojmy z JÚS byly správné, nikoliv přehnané.

Dále musím konstatovat, že mě od JÚS velmi mrzí, že není natolik profesionální institucí a jeho medializace není tolik zasloužená.

Dále mě mrzí, že po mém výzkumu zůstane dojem, že se podstata integrace a zkvalitňování života znevýhodněným v JÚS neuskutečňuje. To ovšem není zcela pravda. Myslím si, že se částečně uskutečňuje, ale pouze na dobu určitou, a to je především v období dětství klientů. Moje zkušenost s prací s těmito dětmi je jednoznačná, pokud má klient šanci svojí prací dosáhnout úspěchu, je neuvěřitelné, že i děti na pokraji uvědomování si sebe sama, zažívají úspěch z dobře vykonané práce ze seberealizace. A tento úspěch má výrazné rehabilitační účinky. Tudiž bych navrhovala od základu změnit systém známkování. Nejprve by se měly děti připravit třeba na čtyřstupňovou klasifikační stupnici a pomalu na ni přecházet. To by mělo za následek, že by se jasněji ukázalo, kam konkrétního žáka profilovat, ve kterém předmětu po něm chtít více. Ukázalo by se, co mu nejde, a bylo by se možné soustředit hlavně na to, kde je hodnocen kladně, a právě v těchto předmětech jej vhodně podporovat a motivovat. Klient by se tímto způsobem naučil cítit svůj vlastní úspěch. Tento proces by hlavně motivoval a nasměroval klientovu budoucnost. Tento model by ale neměl být aplikován u dětí, které podle mého názoru do Jedličkovy školy nepatří tak jednoznačně (odhadem asi jedna pětina všech klientů). Tento model je hlavně určen pro děti s mentální retardací nebo děti fyziologicky postižené.

A zde se budeme muset vrátit k podstatě personalistiky. Vzhledem k tomu, že v Jedličkově škole nejsou stabilní zaměstnanecká místa, dochází k neustálé přeměně klimatu zaměstnaneckých vztahů. Neustálá migrace učitelů a nepříjemné finanční podmínky,

to vše má za následek, že učitelé nemají chuť trávit čas na poradách, a tak se kromě porad ke komplexnímu hodnocení nekonají. Důsledkem toho nedochází k efektivnímu sestavování tříd, ani k vytvoření stejného názoru více učitelů na jednoho žáka. A klient strádá. Strádá v krásně vybavených prostorách, v barevných třídách, které dost často musí paní učitelky zásobit křídami a barevnými papíry samy, protože nejsou na tyto věci peníze. Nutno říct, že v každé třídě má dítě to, co ke svému zdravotnímu stavu potřebuje - což je jistě také docela organizačně náročné, ale co se týče peněz a financování JÚS, jsem na rozpacích. Vzhledem k tomu, že JÚS je státním zařízením, peníze na jeho chod poskytuje stát. Dále peníze poskytují nadace a soukromí sponzoři, nemůžu se než domnívat, že peníze neputují na správná místa, když zrekapitulujeme, že pedagog si za měsíc v Jedličkově základní škole vydělá 17 000 Kč hrubého, asistent 10 000 Kč hrubého a za zdravotní personál zjevně JÚS také neutrácí. Tato rekapitulace mne opět vede k závěrečné doporučující myšlence striktně rozdělit jak ekonomii, tak ředitelské funkce jednotlivých úseků Jedličkova ústavu a škol.

7. POUŽITÉ ZDROJE

7.1 Brožury

HRUBÝ Petr, *Rukověť pracovníka v přímé péči o žáky a klienty JÚS*, 2009, Praha, 4 .aktualizace, 2009

7.2 Internetové zdroje

<http://www.ju-lbc.cz/cs/o-nas/historie/>

http://www.jus.cz/parse_url.php?url=/historie-JUS-jako-celku

www.jus.cz/files/dokumenty/SVP_ZV.pdf

www.msmt.cz

<http://www.helpnet.cz/>

<http://www.mpsv.cz/cs/8>

<http://www.paralympic.cz>

Oficiální stránky svazu tělesně postižených sportovců.

<http://www.cstps.cz/>

<http://www.sport-nevidomych.cz>.

<http://www.fbh.cz/cz/>

http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/ve-418-ustavech-zije-v-cesku-vice-nez-16-tisic-handicapovanych-lidi--1173494

www.rvp.cz

7.3 Literatura

ARONSON Elliot, *Social Psychology*, nakl. Upper Saddle River, 2009, 7. vydání , s. 275, ISBN 978-0138144784

GRAY John, *Muži jsou z Marsu ženy jsou z Venuše a děti jsou z nebe*, přel. P. Klůfová, nakl. Práh, 2000, 334 s., ISBN 80-7252-031-8

KRAUS Blahoslav, POLÁČKOVÁ Věra et al., *Člověk – výchova – prostředí*, nakl. Brno, 2001, 199 s., ISBN 80-7315-004-2

MULLER Lutz, MULLER Anette, *Slovník analytické psychologie*, přel. J. Bucková a kol. nakl. Portál, Praha, 2006, 526 s., ISBN 80-7178-863-5

Osobnosti - Česko : Ottův slovník. Praha: Ottovo nakladatelství, 2008. 823 s. ISBN 978-80-7360-796-8. S. 26

PIPEKOVÁ Jrmila, *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. nakl. Paido, Brno, 2. rozšířené a přepracované vydání, 2006. ISBN 80-7315-120-0

RUSSEL James, *Attivita graduate per bambini noc difficoltà motorie*, nakl. Roma Armando, 1995, 110 s., ISBN 88-714-549-X

SAK Petr, SAKOVÁ Karolína, *Mládež na křižovatce*, nakl. Svoboda Servis Praha, Praha, 2004, 1. vydání, 240 s. ISBN 80-86320-33-2

SKOT Gin Graham, *Průvodce náročnými pracovními vztahy*, přel. Klára Vaňková, nakl. Portál, Praha, 2006, 186 s., ISBN 80-7367-074-7

UZLOVÁ Iva, *Asistence lidem s postižením a znevýhodněným*, nakl. Portál, 2010, Praha, 135 s. ISBN 978-80-7367-764-0

7.4 Videozáznamy

http://www.youtube.com/results?search_query=dokument+jedli%C4%8Dk%C5%AFv+%C3%BAstav

7.5 Zákony

Zákon č. 561/2004 Sb . o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

8. PŘÍLOHY

Prof. MUDr. Rudolf Jedlička

Historické obrázky

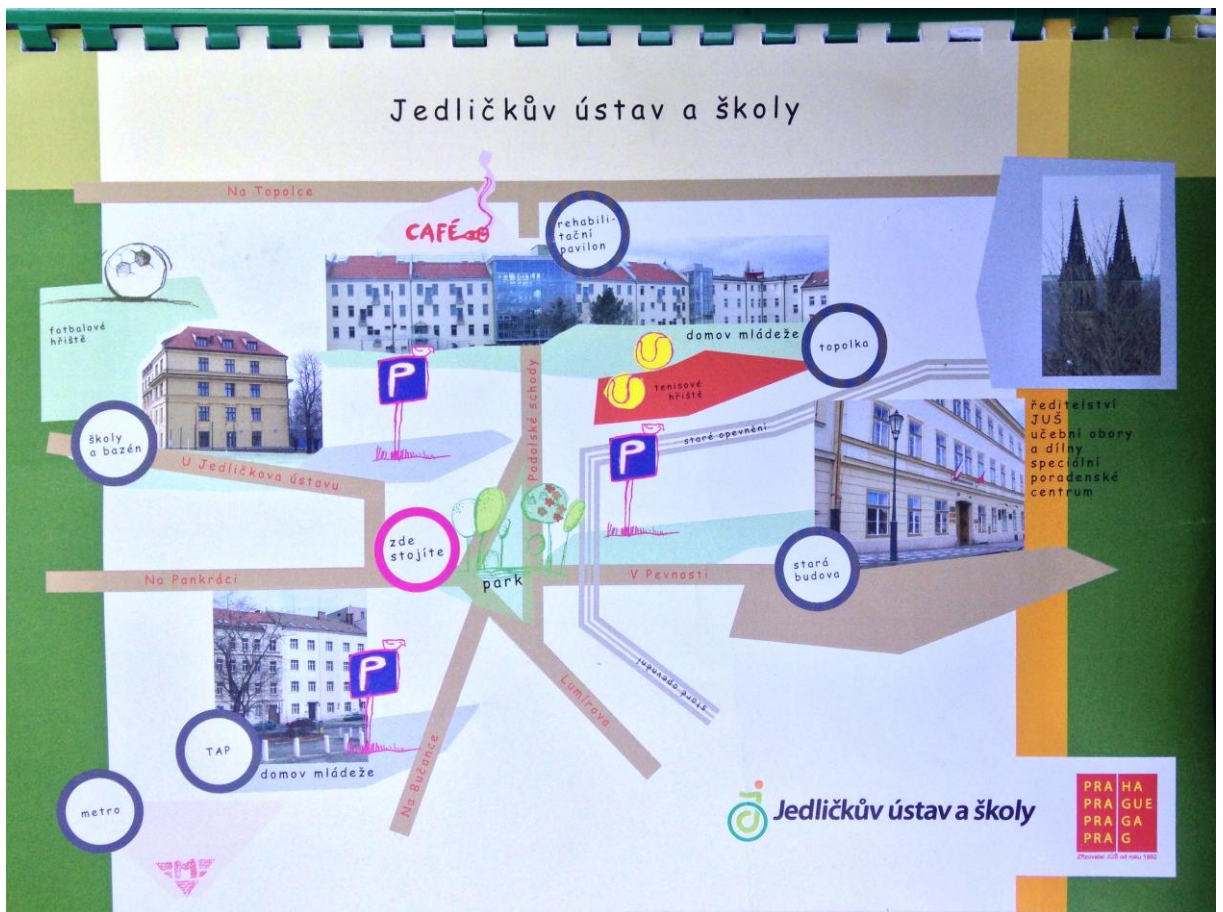
Současné aktivity v JÚS

Brožura

Mapa budov JÚS

Obrázek od mé žákyně

